

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2016/2251,**4. oktoober 2016,**

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad riskimaandamismeetmeid börsiväliste tuletislepingute puhul, mida ei kliirita keskse vastaspoole kaudu

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrust (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 11 lõiget 15,

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastaspooltel on kohustus kaitsta ennast tuletislepingute vastaspoolte krediidiriski eest, võttes tagatist juhul, kui kõnealused tuletislepinguid ei kliirita keskse vastaspoole kaudu. Käesolevas määruses sätestatakse standardid tagatise õigeaegse, täpse ja asjakohaselt eraldatud vahetamise kohta. Kõnealuseid standardeid tuleks kohaldada kohustuslikus korras tagatise suhtes, mida vastaspoolel peavad käesoleva määruse kohaselt võtma või andma. Vastaspooltel, kes lepivad kokku tagatise võtmises või andmises viisil, mis läheb kaugemale käesoleva määruse nõuetest, peaks olema õigus valida, kas vahetada või mitte sellist tagatist vastavalt käesolevatele standarditele.
- (2) Vastaspoolel, kelle suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõike 3 nõudeid, peaksid selliste finantssektoriväliste vastaspooltega sõlmitavate börsiväliste tuletislepingute riskijuhtimismenetluste kehtestamisel, kes jäävad allapoole kõnealuse määruse artiklis 10 osutatud kliirimiskünnist, võtma arvesse selliste üksuste erinevaid riskiprofiile. Seepärast on asjakohane lubada vastaspooltel kindlaks määrata, kas vastaspoole krediidiriski, mis tuleneb sellistest finantssektorivälisest vastaspooltest, kes jäävad allapoole kõnealust kliirimiskünnist, on vaja maandada tagatise vahetamise kaudu. Kuna võib eeldada, et kolmandas riigis asutatud finantssektorivälisel vastaspooltel, kes jääksid allapoole kliirimiskünnist, kui nad oleksid asutatud liidus, on samad riskiprofiilid nagu liidus asutatud finantssektorivälisel vastaspooltel, kes jäävad allapoole kliirimiskünnist, tuleks õigusliku arbitraaži vältimiseks kohaldada mõlemat liiki üksuste suhtes sama lähenemisviisi.
- (3) Mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute vastaspooli tuleb kaitsta teise vastaspoole võimaliku makseviivituse riski eest. Seepärast tuleb kasutada kahte liiki tagatist, et nõuetekohaselt juhtida riske, millele kõnealused vastaspoolel on avatud. Üks neist on variatsioonitagatis, mis kaitseb vastaspooli nende börsiväliste tuletislepingute praeguse turuväärtusega seotud riskide eest. Teine on alustamise tagatis, mis kaitseb vastaspooli võimaliku kahju eest, mis võib tuleneda tuletisinstrumentide positsiooni turuväärtuse muutusest ajavahemikul variatsioonitagatise viimasest vahetamisest enne vastaspoole makseviivitust kuni hetkeni, mil börsivälised tuletislepingud asendatakse või vastav risk maandatakse.
- (4) Kuna kesksel vastaspooltel võib olla liidu õiguse kohane krediidasutuse tegevusluba, tuleb makseviivituse haldamise protsessi ajal kesksete vastaspoolte sõlmitavad mittekeskselt kliiritavad börsivälised tuletislepingud käesoleva määruse nõuete kohaldamisest kõrvale jätta, sest selliste lepingute suhtes juba kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 153/2013 ⁽²⁾ sätteid ja käesoleva määruse sätteid seetõttu nende suhtes ei kohaldata.

⁽¹⁾ ELTL 201, 27.7.2012, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 19. detsembri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 153/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kesksete vastaspoolte suhtes kohaldatavaid nõudeid (ELT L 52, 23.2.2013, lk 41).

- (5) Mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute puhul, mis hõlmavad riskipreemia eelnevat maksmist lepingu toimimise tagamiseks, ei ole riskipreemiat saaval vastaspoolle (optiooni müüja) praegust või võimalikku tulevast vastaspoollega seotud riski. Seega on selliste lepingute turuhinnas hinnatud väärtus juba kaetud kõnealuse riskipreemia maksmisega. Kui tasaarvestatavate tehingute kogum hõlmab selliseid optioonipositsioone, peaks optiooni müüja saama otsustada mitte võtta alustamise tagatist või variatsioonitagatist sellist liiki börsiväliste tuletislepingute puhul seni, kuni ta ei ole avatud mis tahes krediidiriskile. Riskipreemiat maksev vastaspool (optiooni ostja) peaks seevastu võtma nii alustamise tagatist kui ka variatsioonitagatist.
- (6) Kuigi vastaspoolte vahel sõlmitavates kahepoolsetes lepingutes ette nähtud vaidluste lahendamise menetlused on kasulikud vaidluste kestuse ja sageduse vähendamise seisukohast, peaksid vastaspoolled tagatise summa üle peetavate vaidluste korral nõudma esimesena sisse vähemalt summa, mida ei vaidlustata. See maandab vaidlustatud tehingutest tulenevat riski ja tagab seega, et mittekeskselt kliiritavad börsivälised tuletislepingud tagatakse vastavalt käesolevale määrusele võimalikult suurel määral.
- (7) Selleks et tagada võrdsed tingimused eri jurisdiktsioonides juhul, kui liidus asutatud vastaspool sõlmib mittekeskselt kliiritava börsivälise tuletislepingu kolmandas riigis asutatud vastaspoollega, tuleks alustamise tagatis ja variatsioonitagatis vahetada mõlemas suunas. Liidus asutatud vastaspoolte suhtes, kes teevad tehinguid kolmandas riigis asutatud vastaspooltega, tuleks jätkuvalt kohaldada kohustust hinnata kahepoolsete lepingute täitmisele pööratavust ja eraldamislepingute tulemuslikkust.
- (8) Vastaspooltel tuleks lubada kohaldada tagatise vahetamisel minimaalset ülekandesummat, et vähendada operatsioonilist koormust seoses väikeste summade vahetamisega riskipositsioonide väikese muutuse korral. Samas tuleks tagada, et sellist minimaalset ülekandesummat kasutatakse operatsioonilise vahendina ja mitte vastaspoolte vahelise tagamata krediidiiliinina. Seepärast tuleks kindlaks määrata minimaalse ülekandesumma maksimaalne tase.
- (9) Mõnel juhul võib operatsioonilistel põhjustel olla asjakohasem kehtestada alustamise tagatise ja variatsioonitagatise puhul eraldi minimaalsed ülekandesummad. Sellisel juhul peaks vastaspooltel olema võimalik kokku leppida eraldi tagatise ja variatsioonitagatise minimaalsed ülekandesummad. Eraldi minimaalsete ülekandesummade summa ei tohiks siiski ületada minimaalse ülekandesumma maksimaalset taset. Praktilistel põhjustel peaks olema võimalik määrata minimaalne ülekandesumma kindlaks valuutas, milles tagatist tavaliselt vahetatakse ja mis ei pruugi olla euro.
- (10) Mõne kolmanda riigi jurisdiktsioonis ette nähtud kohaldamisala võib erineda määruse (EL) nr 648/2012 kohaldamisalast seoses nõuetega, mida kohaldatakse mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute puhul võetava tagatise suhtes. Kui käesoleva määrusega nähtaks ette, et piiriüleste tasaarvestatavate tehingute kogumite puhul tagatise arvutamine hõlmaks üksnes mittekeskselt kliiritavaid börsiväliseid tuletislepinguid, mida reguleeritakse määrusega (EL) nr 648/2012, peaksid eri jurisdiktsioonides asuvad vastaspoolled nõutavaid arvutusi tegema kaks korda, et võtta arvesse toodete erinevaid määratlusi või ulatust vastavate võimendustagatise nõuete puhul. See võib tagatiste arvutamist moonutada. Lisaks võib see suurendada vaidluste riski. Piiriülestes tasaarvestatavate tehingute kogumites laiema tootevaliku lubamine, mis hõlmaks kõiki börsiväliseid tuletislepinguid, mille puhul on ühes või teises jurisdiktsioonis ette nähtud tagatise vahetamine, soodustaks sujuvat tagatise võtmise protsessi. Selline lähenemisviis on kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 kohase süsteemse riski vähendamise eesmärgiga, kuna võimendustagatise nõudeid kohaldatakse laiema tootevaliku suhtes.
- (11) Vastaspoolled võivad otsustada võtta tagatist rahas ning sel juhul ei tuleks tagatise suhtes kohaldada mis tahes väärtuskärbet, tingimusel et tagatise valuuta vastab lepingu valuutale. Kui aga alustamise tagatis võetakse rahas valuutas, mis erineb lepingu valuutast, võib valuutade mittevastavusega kaasneda valuutarisk. Seepärast tuleks rahas muus valuutas võetud alustamise tagatise suhtes kohaldada valuutade mittevastavusega seotud väärtuskärbet. Kooskõlas Baseli pangajärelevalve komitee-IOSCO raamistikuga ei ole vaja teha väärtuskärbet rahas võetud variatsioonitagatise puhul, isegi kui makse on tehtud muus valuutas kui lepingu valuuta.

- (12) Alustamise tagatise nõude taseme kehtestamisel käsitlesid Baseli pangajärelevalve komitee ja Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsioon selgesõnaliselt kahte aspekti, nagu on kajastatud ka nende 2015. aasta märtsi raamistikus mittekeskselt kliiritavate tuletisinstrumentide tagatisnõuete kohta („Baseli pangajärelevalve komitee-IOSCO raamistik“). Esimene aspekt käsitleb alustamise tagatise nõude täitmiseks kasutatavate kõrge krediitlikvaliteediga ja likviidsete varade kättesaadavust. Teine aspekt on proportsionaalsuse põhimõte, kuna väiksemaid finantssektori ja finantssektoriväliseid vastaspooli võivad alustamise tagatise nõuded mõjutada ebaproportsionaalselt. Võrdsete tingimuste tagamiseks tuleks käesoleva määrusega kehtestada künnis, mis on täpselt sama kui Baseli pangajärelevalve komitee-IOSCO raamistikus ja millest allpool ei ole kaks vastaspoolt kohustatud alustamise tagatist vahetama. See peaks vähendama märkimisväärselt väiksemate osaliste kulusid ja operatsioonilist koormust ning lahendama mure kõrge krediitlikvaliteediga ja likviidsete varade kättesaadavuse pärast, kahjustamata määruse (EL) nr 648/2012 üldiseid eesmärgi.
- (13) Kuigi künnised tuleks alati arvutada grupi tasandil, tuleks investeerimisfonde käsitleda erijuhtumina, sest neid võib valitseda üksainus investeerimisjuht ja neid võib kajastada ühe grupina. Kui fondid on eraldi olevad varakogumid ja kui neid ei taga, garanteeri või toeta muul viisil muud investeerimisfondid või nende valitseja ise, on nad riskide seisukohast ülejäänud grupi suhtes suhteliselt kaugel. Seepärast tuleks selliseid investeerimisfonde käsitleda kooskõlas Baseli pangajärelevalve komitee-IOSCO raamistikuga künniste arvutamisel eraldiseisvate üksustena.
- (14) Alustamise tagatise osas on käesoleva määruse nõuetel tõenäoliselt märkimisväärne mõju turu likviidsusele, sest tagatiseks antud varasid ei saa mittekeskselt kliiritavate börsivälise tuletislepingu kehtivuse ajal realiseerida või muul viisil uuesti kasutada. Sellised nõuded kujutavad endast olulist muutust turutavas ja nendega kaasnevad teatavad operatsioonilised ja praktilised raskused, millega tuleb uute nõuete jõustumisel toime tulla. Võttes arvesse, et variatsioonitagatis juba hõlmab tegelikke kõikumisi mittekeskselt kliiritavate börsivälise tuletislepingute väärtuses kuni makseviivituse hetkeni, peetakse proportsionaalseks kohaldada alustamise tagatise nõuete suhtes künnist, milleks on kehtivate lepingute tinglik brutoväärtus 8 miljardit eurot. Kõnealust künnist kohaldatakse grupi tasandil või juhul, kui vastaspool ei kuulu gruppi, ühe üksuse tasandil. Kehtivate lepingute summeeritud tinglikku brutoväärtust tuleks kasutada asjakohase võrdlusalusena, pidades silmas, et see on asjakohane näitaja mittekeskselt kliiritavate börsivälise tuletislepingute portfelli suuruse ja keerukuse mõõtmiseks. See on ka võrdlusalus, mida on lihtne jälgida ja esitada. Kõnealused künnised on ka kooskõlas Baseli pangajärelevalve komitee-IOSCO raamistikuga mittekeskselt kliiritavate börsivälise tuletislepingute jaoks ja järelikult ka rahvusvaheliste standarditega.
- (15) Lepingutest tulenevaid või sellistele vastaspooltele tekkivaid riskipositsioone, kes on tagatistest püsivalt või ajutiselt vabastatud või osaliselt vabastatud, tuleks summeeritud tingliku brutoväärtuse arvutamisel samuti arvesse võtta. See tuleneb asjaolust, et vastaspoole portfelli suuruse ja keerukuse kindlaksmääramisel võetakse arvesse kõiki lepinguid. Seepärast on vastaspoole portfelli suuruse, ulatuse ja keerukuse kindlaksmääramisel olulised ka mittekeskselt kliiritavad börsivälised tuletislepingud, mis võidakse käesoleva määruse nõuetest vabastada, ning seetõttu tuleks ka neid künniste arvutamisel arvesse võtta.
- (16) On asjakohane sätestada eriline riskijuhtimismenetlus teatava riskiprofiiliga teatavat liiki mittekeskselt kliiritavate börsivälise tuletislepingute jaoks. Kooskõlas Baseli pangajärelevalve komitee-IOSCO raamistikuga tuleks eelkõige variatsioonitagatise vahetamist ilma alustamise tagatiseta käsitleda füüsiliselt arveldatavate välisvaluutalepingute puhul tagatise asjakohase vahetamisena. Kuna erinevate valuutade intressimäära vahetustehingud võib jagada järjestikusteks välisvaluutaforvarditeks, peaks alustamise tagatis katma ainult intressimäära.
- (17) Arvesse tuleks võtta takistusi, millega pandikirjade emitendid või tagatiste kogumid tagatiste andmisel kokku puutuvad. Seepärast ei peaks pandikirjade emitendid või tagatiste kogumid olema teatavatel konkreetsetel tingimustel kohustatud tagatist andma. See peaks võimaldama pandikirjade emitentidele või tagatiste kogumitele

mõningast paindlikkust ja tagama samal ajal, et nende vastaspoolte riskid on piiratud. Kuna variatsioonitagatise makset võidakse käsitada võlakirja omaniku nõuete suhtes kõrgema nõudeõiguse järguga nõudena ning see võib kujuneda õiguslikuks takistuseks, võivad pandikirjade emitentidel või tagatiste kogumitel olla õiguslikud takistused mitterahalise alustamise või variatsioonitagatise andmiseks või võtmiseks või rahalise variatsioonitagatise andmiseks. Samamoodi võidakse alustamise tagatise asendamise või tagasivõtmise võimalust käsitada võlakirja omaniku samade piirangutega nõuete suhtes kõrgema nõudeõiguse järguga nõudena. Ei ole aga piiranguid, mis takistaksid pandikirjade emitendil või tagatiste kogumil tagastada variatsioonitagatisena võetud raha. Pandikirjade emitentide või tagatiste kogumite vastaspoolled peaksid seetõttu olema kohustatud andma variatsioonitagatise rahas ja neil peaks olema õigus saada see osaliselt või täielikult tagasi, kuid pandikirjade emitendid või tagatiste kogumid peaksid olema kohustatud andma variatsioonitagatise ainult sellise rahasumma jaoks, mille nad varem saanud olid.

- (18) Vastaspoolled peaksid alati hindama oma tasaarvestus- ja eraldamislepingute täitmisele pööratavust. Kui kõnealune hinnang osutub kolmanda riigi õigusraamistiku puhul negatiivseks, peaksid vastaspoolled toetuma tagatiste vastastikusest andmisest erinevatele korraldustele. Rahvusvaheliste standarditega kooskõla tagamiseks, et vältida seda, et liidu vastaspoolte jaoks muutub kõnealuste jurisdiktsioonide vastaspooltega kauplemine võimatuks, ja tagada liidu vastaspooltele võrdsed tingimused, on asjakohane kehtestada miinimumkünnis, millest allpool saavad vastaspoolled kõnealustes jurisdiktsioonides asutatud vastaspooltega kaubelda alustamise või variatsioonitagatist vahetamata. Kui vastaspooltel on võimalus tagatise võtta ja nad saavad tagada, et võetud tagatise puhul saab erinevalt antud tagatisest käesoleva määruse sätteid järgida, peaksid liidu vastaspoolled olema alati kohustatud tagatist võtma. Riskipositsioonid, mis tulenevad selliste kolmandate riikide jurisdiktsioonides asutatud vastaspooltega sõlmitud lepingutest, mis ei ole nende jurisdiktsioonide õiguslike takistuste tõttu kaetud ühegi tagatise vahetamisega, tuleks piirata piirmäära seadmisega, sest kapitali ei käsitata samaväärsena tagatise vahetamisega seoses mittekeskselt kliiritavatest börsivälistest tuletislepingutest tulenevate riskipositsioonidega ning kapitalinõudeid ei kohaldata kõigi selliste vastaspoolte suhtes, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva määruse kohaseid võimendustagatise nõudeid. Tuleks kehtestada piirmäär, mida on lihtne arvutada ja kontrollida. Selleks et vältida süsteemse riski tekkimist ja seda, et selline spetsiifiline käsitlus tekitab võimaluse käesoleva määruse sätetest kõrvalehoidumiseks, tuleks piirmäär kehtestada konservatiivsel tasemel. Kõnealuseid käsitlusi peetakse piisavalt konservatiivseteks, kuna tagatiste kõrval on ka muid riski maandamise tehnikaid.
- (19) Selleks et kaitsta sellise olukorra eest, kus tagatist ei saa kohe pärast vastaspoole makseviivitust realiseerida, on vaja alustamise tagatise arvutamisel arvesse võtta ajavahemikku alates viimasest tagatise üleandmisest sellise tasaarvestatavate tehingute kogumi katteks, kuhu kuuluvad lepingud makseviivituses oleva vastaspoolega, kuni lepingute arveldamiseni ja tekkinud tururiski uuesti maandamiseni. Seda ajavahemikku nimetatakse riski võimendustagatise perioodiks ja see on sama vahend, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 ⁽¹⁾ artikli 272 punktis 9 seoses krediitdiasutuste vastaspoole krediidiriskiga. Kuna kahe määruse eesmärgid on erinevad ja määruks (EL) nr 575/2013 on kehtestatud eeskirjad riski võimendustagatise perioodi arvutamiseks ainult omavahendite nõuete puhul, peaks käesolev määrus sisaldama riski võimendustagatise perioodi käsitlevaid erieeskirju, mida on vaja mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute riskijuh-timismenetluse kontekstis. Riski võimendustagatise perioodi puhul tuleks arvesse võtta käesoleva määruse kohaselt vajalikke tagatiste vahetamise protsesse.
- (20) Nii alustamise kui ka variatsioonitagatist tuleks vahetada üldiselt mitte hiljem kui tehingu tegemise päevale järgneva tööpäeva lõpus. Variatsioonitagatiste vahetamise tähtaja pikendamine on lubatud, kui seda tasakaalustab asjakohane riski võimendustagatise perioodi arvutus. Kui alustamise tagatise nõuet ei kohaldata, tuleks lubada pikendamist juhul, kui võetakse täiendav variatsioonitagatis asjakohases summas.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitdiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

- (21) Alustamise tagatise mudelite väljatöötamisel ja asjakohase riski võimendustagatise perioodi arvutamisel peaksid vastaspoolad võtma arvesse vajadust omada mudeleid, mis hõlmavad turu likviidsust, turuosaliste arvu ja asjaomaste börsiväliste tuletislepingute mahtu. Samal ajal on vaja töötada välja mudel, millest mõlemad pooled aru saavad, mida nad saavad taasluua ja millele nad saavad vaidluste lahendamisel toetuda. Seepärast peaks vastaspooladel olema lubatud mudelit kalibreerida ja riski võimendustagatise perioodi arvutada üksnes turutingimuste põhjal, ilma et nad peaksid oma hinnanguid korrigeerima lähtuvalt konkreetsete vastaspoolde tunnustest. See omakorda tähendab, et vastaspoolad võivad otsustada võtta vastastikku antavate alustamise tagatiste arvutamiseks vastu teistsugused mudelid ja et alustamise tagatiste summad ei pruugi olla sümmeetrilised.
- (22) Kuigi esialgset alustamise tagatise mudelit on vaja piisavalt sageli ümber kalibreerida, võib uue kalibratsiooniga kaasneda ootamatu võimendustagatise nõuete tase. Sel põhjusel tuleks kehtestada asjakohane ajavahemik, mil tagatise võib endiselt varasema kalibratsiooni põhjal vahetada. See peaks andma vastaspooltele piisavalt aega täitmaks lisatagatise nõudeid, mis tulenevad ümberkalibreerimisest.
- (23) Tagatist tuleks käsitleda vabalt üleantavana, kui tagatise andja makseviivituse korral puuduvad regulatiivsed või õiguslikud takistused või kolmanda isiku nõuded, sealhulgas kolmandast isikust kontohalduri nõuded. Teatavaid nõudeid (näiteks tagatise üleandmise kulud ja tasud) sellise pandiõiguse kujul, mis kehtestatakse regulaarselt kõigi väärtipaberiülekannete puhul, ei peaks käsitlema takistustena, kuna see põhjustaks olukorra, kus takistus tuvastatakse alati.
- (24) Tagatist võtval vastaspoolal peaks olema tegevussuutlikkus tagatise andja makseviivituse korral tagatise realiseerida. Lisaks peaks tagatist võttev vastaspool saada kasutada realiseerimisest saadavat rahalist tulu selleks, et sõlmida samaväärne leping muu vastaspoollega või maandada tulenev risk. Tagatise võtja juurdepääs turule peaks seega olema eeltingimus, et ta saaks tagatise mõistliku aja jooksul kas maha müüa või seda repotehingus kasutada. See võimekus peaks olema tagatise andjast sõltumatu.
- (25) Võetud tagatise likviidsus ja krediitkvaliteet peavad olema piisavalt head, et tagatist võttev vastaspool saaks positsioonid likvideerida muu vastaspoolle makseviivituse korral väärtuse märkimisväärsustest muutustest tingitud kahjumit kandmata. Tagatise krediitkvaliteeti tuleks hinnata, tuginedes tunnustatud metoodikale, näiteks krediitkvaliteeti hindavate asutuste reitingutele. Selleks et maandada mehhaaniliselt välisreitingutele tuginemise riski, tuleks siiski kehtestada mitu täiendavat kaitsemeetet. Need peaksid hõlmama võimalust kasutada heaks kiidetud sisereitingute mudelit ja viivitada reitingu alandamise tõttu mitteaktsepteeritavaks muutunud tagatise asendamise, et tulemuslikult vähendada võimalikku „kaljuefekti“, mis võib tekkida liigse väliste krediitkvaliteedi hinnangutele tuginemise tõttu.
- (26) Kuigi väärtuskärped maandavad riski, et võetud tagatis ei ole piisav tagatisvajaduste katmiseks finantspingete ajal, on mitterahalise tagatise võtmisel vaja ka muid riski maandajaid, et tagada, et seda on võimalik tulemuslikult realiseerida. Eelkõige peaksid vastaspoolad tagama, et võetud tagatis on mõistlikult hajutatud üksikute emitentide, emitentide liikide ja varaklasside osas.
- (27) Süsteemselt mitteoluliste vastaspoolde antud tagatise realiseerimise mõju finantsstabiilsusele on piiratud. Alustamise tagatise kontsentratsiooni piirmäärad võivad olla väikeste börsiväliste tuletisinstrumentide portfelliga vastaspoolde jaoks koormavad, kuna neil võib olla võimalik anda ainult piiratud hulgal aktsepteeritavaid tagatiseid. Kuigi tagatise hajutamine on aktsepteeritav riski maandaja, ei peaks süsteemselt mitteolulised vastaspoolad olema kohustatud tagatist hajutama. Süsteemselt olulised finantsasutused ja muud vastaspoolad, millel on suured börsiväliste tuletisinstrumentide portfellid ja mis kauplevad üksteisega, peaksid kohaldama kontsentratsiooni piirmäärasid vähemalt alustamise tagatise, sealhulgas liikmesriikide võlaväärtipabereid hõlmava aktsepteeritava tagatise suhtes. Need vastaspoolad on piisavalt arenenud tagatise üleandmiseks või mitmele turule ja emitendile juurdepääsemiseks, et antud tagatist piisavalt hajutada. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi

2013/36/EL⁽¹⁾ artiklis 131 on sätestatud süsteemselt oluliste asutuste kindlaksmääramine liidu õiguse alusel. Määruse (EL) nr 648/2012 laia kohaldamisala tõttu tuleks aga kehtestada kvantitatiivne künnis, et kontsentratsiooni piirmäärade nõudeid kohaldataks ka selliste vastaspoolte suhtes, kes ei pruugi olemasolevatesse süsteemselt oluliste asutuste klassidesse kuuluda, kuid kelle suhtes tuleks kontsentratsiooni piirmäärasid siiski nende börsiväliste tuletisinstrumentide portfelli suuruse tõttu kohaldada.

- (28) Pensioniskeemide suhtes kohaldatakse kahepoolseid tagatise nõudeid. Samas on oluline vältida sellistest nõuetest tingitud liigset koormust nende skeemide oodatavatele tulemustele ja seeläbi tulevaste pensionäride pensionihüvitistele. Pensioniskeemide kohustused pensionäride ees on nomineeritud kohalikus valuutas ja nende investeringud peavad seetõttu olema nomineeritud samas valuutas, et vältida välisvaluuta mittevastavuse kulusid ja riske. Seepärast on asjakohane näha ette, et kontsentratsiooni piirmäärasid ei kohaldata pensioniskeemide suhtes samal viisi kui muude vastaspoolte suhtes. Asjakohase riskijuhtimismenetluse olemasolu on siiski asjakohane, et jälgida ja käsitleda kõnealusest erikorrast tulenevaid võimalikke kontsentratsiooniriske. Nende sätete kohaldamist pensioniskeemide suhtes tuleks turusuundumusi silmas pidades jälgida ja läbi vaadata.
- (29) Rahalise tagatise eraldamise raskusi tuleks arvesse võtta, võimaldades vastaspooltel anda piiratud alustamise tagatis raha kujul ja võimaldades kontohalduritel see rahaline tagatis reinvesteerida. Kontohalduri hoitav raha on aga kontohalduri kohustus tagatise andnud vastaspoole ees, mis põhjustab tagatise andnud vastaspoolele krediidiriski. Seetõttu tuleks süsteemse riski vähendamiseks kohaldada alustamise tagatisena raha kasutamise suhtes hajutamise nõudeid vähemalt süsteemselt oluliste asutuste puhul. Süsteemselt olulised asutused peaksid olema kohustatud kas piirama võetava rahalise alustamise tagatise summat või hajutama riskipositsioone, kasutades rohkem kui üht kontohaldurit.
- (30) Tagatise väärtus ei peaks olema märkimisväärses positiivses korrelatsioonis tagatise andja krediivõimelisusega või aluseks oleva mittekeskselt kliiritavate tuletisinstrumentide portfelliga, sest see kahjustaks võetud tagatise pakutava kaitse tulemuslikkust. Seepärast ei tohiks tagatise andja või temaga seotud üksuste emitteeritud väärtpabereid tagatisena aktsepteerida. Vastaspoolel peaksid samuti olema kohustatud jälgima, et võetud tagatist ei ohustaks muus vormis korrelatsioonirisk.
- (31) Makseviivituses mitteoleval vastaspoolel peaks olema võimalik alustamise või variatsioonitagatiseks võetud varad realiseerida piisavalt lühikese aja jooksul, et kaitsta end vastaspoole makseviivituse korral mittekeskselt kliiritavatest börsivälistest tuletislepingutest tingitud kahjumi eest. Seepärast peaksid varad olema väga likviidsed ja neid ei tohiks ohustada ülemäärane krediidi-, turu- või valuutarisk. Kui need riskid mõjutavad tagatise väärtust, tuleks kohaldada asjakohaselt riskitundlikke väärtuskärpeid.
- (32) Tagatise õigeaegse üleandmise tagamiseks peaks vastaspooltel olema tulemuslikud operatsioonilised protsessid. See eeldab, et tagatiste kahepoolse andmise protsessid on piisavalt üksikasjalikud, läbipaistvad ja usaldusväärsed. Kui vastaspoolel ei suuda lisatagatise nõude tõhusat arvutamist, sellest teatamist ja selle vormistamist käsitlevas tegevusraamistikus kokku leppida ja seda kehtestada, võib see tekitada vaidlusi ja ebaõnnestunud tagatiste vahetamist, mis võib põhjustada börsiväliste tuletislepingute alusel tagamata riskipositsioone. Seetõttu on oluline, et vastaspoolel kehtestaksid tagatiste üleandmist käsitlevad selged sisemised põhimõtted ja nõuded. Kõik asjaomased sisemised sidusrühmad, kes peavad kõrvalekaldumiseks loa andma, peaksid kõrvalekalded kõnealustest põhimõtetest põhjalikult läbi vaatama. Lisaks tuleks kõik tagatiste vahetamise suhtes kohaldatavad tingimused täpselt ja üksikasjalikult usaldusväärsel, kiirel ja süstemaatilisel viisil dokumenteerida.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

- (33) Õiguskindluse tagamiseks peaksid mittekeskselt kliiritavaid börsiväliseid tuletislepinguid sõlmivad vastaspoolde sõlmima tagatiste vahetamise lepingu. Tagatiste vahetamise leping peaks seetõttu hõlmama vastaspoolte kõiki materiaalseid õigusi ja kohustusi, mida mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute suhtes kohaldatakse.
- (34) Tagatis kaitseb tagatist võtvat vastaspoolt tagatist andva vastaspoole makseviivituse korral. Mõlemad vastaspoolde vastutavad aga ka selle tagamise eest, et võetud tagatise hoidmise viis ei suurendaks tagatist võtva vastaspoole makseviivituse korral antud ülemäärase tagatise kaotamise riski tagatist andva vastaspoole jaoks. Seepärast peaks vastaspoolte kahepoolne leping võimaldama mõlemal vastaspoolel õigel ajal tagatisele juurde pääseda, kui neil on selleks õigus, mistõttu ongi selles valdkonnas vaja eraldamise ja lepingu tulemuslikkuse hindamise eeskirju, milles võetakse arvesse iga jurisdiktsiooni õiguslikke piiranguid ja turutavasid.
- (35) Võetud alustamise tagatiste edasitagamine, uuesti tagatiseks andmine või uuesti kasutamine põhjustaks vastaspooltele uusi riske, mis on tingitud kolmandate isikute nõuetest varadele makseviivituse korral. Õiguslikud ja operatsioonilised takistused võivad tagatise tagastamise tagatise algse võtja või kolmanda isiku makseviivituse korral edasi lükata või isegi võimatuks muuta. Selleks et säilitada raamistiku tõhusus ja tagada vastaspoole krediidiriskide asjakohane maandamine, et tohiks võetud alustamise tagatiste edasitagamist, uuesti tagatiseks andmist või uuesti kasutamist niisiis lubada.
- (36) Arvestades raha eraldamise raskusi, praeguseid rahalise tagatise vahetamise tavasid teatavates jurisdiktsioonides ja vajadust tugineda väärtpaberite asemel rahale teatavates olukordades, kus operatsioonilised piirangud võivad väärtpaberite üleandmist takistada, peaks võetud rahalist alustamise tagatist hoidma alati keskpank või kolmandast isikust krediidasutus, sest see tagab eraldatuse lepingu kahest vastaspoolest. Kõnealuse eraldatuse tagamiseks ei tohiks kolmandast isikust krediidasutus kuuluda kummagi vastaspoolega samasse gruppi.
- (37) Kui vastaspool teavitab asjaomast pädevat asutust oma kavatsusest kasutada grupiseste tehingute vabastust, peaks vastaspool selleks, et pädev asutus saaks otsustada, kas vabastuse tingimused on täidetud, esitama kõik dokumendid, sealhulgas kogu asjakohase teabe, mida pädeval asutusel on hindamise lõpetamiseks vaja.
- (38) Grupil on piisavalt usaldusväärne ja tugev riskijuhtimismenetlus, kui täidetud on teatavad tingimused. Grupp peaks tagama grupiseste riskipositsioonide korrapärase jälgimise ning grupisestest börsivälistest tuletislepingutest tulenevate kohustuste õigeaegne arveldamine peaks olema tagatud grupi tasandil selliste seire- ja likviidsusvahendite põhjal, mis on kooskõlas grupiseste tehingute keerukusega.
- (39) Selleks et grupiseste tehingute vabastus oleks kohaldatav, peab olema kindel, et ükski kohaldatava õiguse seadusandlik, regulatiivne, haldus- või muu kohustuslik säte ei saa grupisestel vastaspooltel seaduslikult takistada täita oma kohustust kanda üle rahalisi vahendeid või täita kohustust või tasuda väärtpaberite eest grupiseste tehingute tingimuste alusel. Grupisestel vastaspooltel või grupil ei tohiks olla ka ühtki operatsioonilist või äritava, mis võib põhjustada selle, et vahendid ei ole maksekohustuste täitmiseks kättesaadavad, kuna nende tähtsajad saabuvad päeva kaupa, või et vahendite kiire elektrooniline ülekandmine ei ole võimalik.
- (40) Käesolev määrus sisaldab mitut üksikasjalikku nõuet, mida grupp peab täitma, et saada vabastus tagatise andmisest grupiseste tehingute puhul. Lisaks nendele nõuetele peab grupp juhul, kui üks kahest gruppi kuuluvast vastaspoolest asub kolmandas riigis, mille kohta ei ole veel määruse (EL) nr 648/2012 artikli 13 lõike 2 kohast samaväärsuse otsust, vahetama kõigi sellises kolmandas riigis asuvate tütarettevõtjatega tehtavate grupiseste tehingute puhul variatsiooni- ja asjakohaselt eraldatud alustamise tagatisi. Selleks et vältida võimendustagatise nõuete ebaproportsionaalset kohaldamist ja võttes arvesse kliirimiskohustuste suhtes

kohaldatavaid sarnaseid nõudeid, tuleks käesolevas määruses näha ette kõnealuse konkreetse nõude hilisem rakendamine. See annaks piisavalt aega samaväärsuse hindamise protsessi lõpuleviimiseks ja sellega ei kaasneks vahendite ebatohus eraldamine gruppidele, mille tütarettevõtjad asuvad kolmandates riikides.

- (41) Proportsionaalsuse põhimõtet silmas pidades peaks väiksemate portfelliidega ja seega ka üldiselt väiksemate tehingutega vastaspooltel olema rohkem aega oma sisemiste süsteemide ja protsesside kohandamiseks käesoleva määruse nõuete täitmise eesmärgil. Selleks et saavutada sobiv tasakaal mittekeskselt kliiritavatest börsivälistest tuletisinstrumentidest tulenevate riskide maandamise ja käesoleva määruse proportsionaalse kohaldamise vahel ning saavutada rahvusvaheline kooskõla ja minimeerida õigusliku arbitraaži võimalusi turuhäirete vältimise eesmärgil, on vaja nõuete järk-järgulise kasutuselevõtu perioodi. Käesoleva määrusega kehtestatud nõuete järk-järgulise kasutuselevõtu perioodi puhul võetakse arvesse Baseli pangajärelevalve komitee-IOSCO raamistikus kokku lepitud ajakava, mis kehtestati liidu krediidiastutusi hõlmavast kvantitatiivsest mõju-uuringust lähtuvalt.
- (42) Komisjoni delegeeritud määruses (*) on selgitatud füüsiliselt arveldatavate välisvaluutaforvardite määratlust liidus. Seda määratlust aga praegu ei kohaldata ja need tooted on liidus erinevalt määratletud. Seepärast on selleks, et vältida liidus ebavõrdsete tingimuste loomist, vaja, et vastavate riski maandamise tehnikate kasutamine oleks kooskõlas asjaomase delegeeritud õigusakti kohaldamise kuupäevaga. Riski maandamise tehnikate kasutuselevõtmisel liigsete viivituste ärahoidmiseks on sätestatud ka konkreetne kuupäev, millest alates asjaomaseid nõudeid tuleks igal juhul kohaldada.
- (43) Vältimaks turu killustumist ja tagamaks liidus asutatud vastaspooltele võrdsed tingimused maailma tasandil ning tunnistades asjaolu, et mõnedes jurisdiktsioonides ei kohaldata aktsiaoptsioonide ja aktsiaindeksioptsioonide puhul variatsiooni- ja alustamise tagatise vahetamise suhtes samaväärseid võimendustagatise nõudeid, tuleks kõnealuseid tooteid käsitleda hakata järk-järgult. Niisugune üleminekuperiood annab aega regulatiivse arengu jälgimiseks muudes jurisdiktsioonides ja selle tagamiseks, et liidus on asjakohased nõuded vastaspoole krediidiriski maandamiseks seoses kõnealuste lepingutega, ning samal ajal õigusliku arbitraaži vältimiseks.
- (44) Õiguskindluse huvides ja finantsturgude võimalike häirete vältimiseks on asjakohane täpsustada olemasolevate lepingute käsitlemist.
- (45) Käesolev määrus põhineb Euroopa Pangandusjärelevalve, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt komisjonile esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõul.
- (46) Euroopa Pangandusjärelevalve, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve korraldasid käesoleva määruse aluseks oleva regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsisid võimalikke kaasnevaid kulusid ja tulusid ning küsisid arvamust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010⁽¹⁾ artikli 37 kohaselt asutatud pangandussektori sidusrühmade kogult, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010⁽²⁾ artikli 37 kohaselt asutatud kindlustuse ja edasikindlustuse sidusrühmade kogult ning tööandjapensionide sidusrühmade kogult ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010⁽³⁾ artikli 37 kohaselt asutatud väärtpaberituru sidusrühmade kogult.
- (47) Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 10 lõike 1 viiendas, kuuendas ja seitsmendas lõigus, määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 10 lõike 1 viiendas, kuuendas ja seitsmendas lõigus ning määruse (EL) nr 1094/2010

(*) C(2016) 2398 final.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

artikli 10 lõike 1 viiendas, kuuendas ja seitsmendas lõigus sätestatud korra kohaselt sisaldab käesolev määrus juba regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu muudatusi, mille Euroopa Pangandusjärelevalve, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitavad kooskõlas komisjoni muudatusettepanekutega komisjonile eelnõu ametliku arvamuse vormis uuesti,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

RISKIJUHTIMISMENETLUSI KÄSITLEVAD ÜLDSÄTTED

1. JAGU

Mõisted ja üldnõuded

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „alustamise tagatis“ – vastaspoole võetud tagatis, et katta oma olemasolevat ja võimalikku tulevast riskipositsiooni ajavahemikul tagatise viimasest võtmisest kuni positsioonide likvideerimiseni või tururiski maandamiseni pärast teise vastaspoole makseviivitust;
- 2) „variatsioonitagatis“ – vastaspoole võetud tagatis, et kajastada määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõike 2 kohase kehtivate lepingute turuhinnas hindamise või mudelipõhise hindamise tulemusi;
- 3) „tasaarvestatavate tehingute kogum“ – kahe vastaspoole vaheliste mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute kogum, mille suhtes kohaldatakse õiguslikult täitmisele pööratavat kahepoolset tasaarvestuse lepingut.

Artikkel 2

Üldnõuded

1. Vastaspooled kehtestavad ja dokumenteerivad riskijuhtimismenetlused tagatise vahetamiseks mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute puhul ning kohaldavad neid.
2. Lõikes 1 osutatud riskijuhtimismenetlused hõlmavad menetlusi, millega nähakse ette või täpsustatakse järgmist:
 - a) tagatise aktsepteeritavus mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute puhul vastavalt 2. jaole;
 - b) tagatise arvutamine ja võtmine mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute puhul vastavalt 3. jaole;
 - c) tagatise haldamine ja eraldamine mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute puhul vastavalt 5. jaole;
 - d) tagatise korrigeeritud väärtuse arvutamine vastavalt 6. jaole;
 - e) teabe vahetamine vastaspoolte vahel ning lõikes 1 osutatud riskijuhtimismenetluste puhul erandite lubamine ja kajastamine;
 - f) II peatükis sätestatud erandite kohta kõrgemale juhtkonnale aru andmine;
 - g) kõikide selliste lepingute tingimused, mille vastaspooled peavad sõlmima hiljemalt samal hetkel, kui nad sõlmivad mittekeskselt kliiritava börsivälise tuletislepingu, sh tasaarvestuse lepingu tingimused ning tagatise vahetamise lepingu tingimused kooskõlas artikliga 3;

- h) vahetatava tagatise likviidsuse perioodiline kontroll;
- i) tagatise õigeaegne taasvõõrandamine tagatist võtvalt vastaspoolelt tagatist andva vastaspoole makseviivituse korral ning
- j) börsivälistest tuletislepingutest, mis on grupisisesed tehingud, tulenevate riskipositsioonide korrapärane jälgimine ja kõnealustest lepingutest tulenevate kohustuste õigeaegne täitmine.

Esimese lõigu punkti g kohaldamisel peavad lepingute tingimused hõlmama sõlmitavast mittekeskselt kliiritavast börsivälisest tuletislepingust tulenevate kohustuste kõiki aspekte ja vähemalt järgmist:

- a) vastaspoolte vahel tekkivad mis tahes maksekohustused;
- b) maksekohustuste tasaarvestuse tingimused;
- c) mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute makseviivituse sündmused või muud lõpetamissündmused;
- d) kõik maksekohustuste jaoks kasutatavad arvutusmeetodid;
- e) lõpetamise korral maksekohustuste tasaarvestuse tingimused;
- f) lõpetamise korral õiguste ja kohustuste ülekandmine;
- g) mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute tehinguid reguleeriv õigus.

3. Kui vastaspooled sõlmivad tasaarvestuse või tagatise vahetamise lepingu, vaatavad nad sõltumatult ja õiguslikult läbi nende lepingute täitmisele pööratavuse. Sellist läbivaatamist võib teha sõltumatu organisatsioonisisene üksus või sõltumatu kolmas isik.

Esimeses lõigus osutatud läbivaatamise nõue loetakse tasaarvestuse lepingu suhtes täidetuks, kui seda lepingut tunnustatakse kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikliga 296.

4. Vastaspooled kehtestavad põhimõtted, mille alusel pidevalt hinnata nende sõlmitavate tasaarvestuse või tagatise vahetamise lepingute täitmisele pööratavust.

5. Lõikes 1 osutatud riskijuhtimismenetlusi testitakse, vaadatakse läbi ja vajaduse korral ajakohastatakse vähemalt kord aastas.

6. Taotluse korral esitavad vastaspooled, kes kasutavad alustamise tagatise mudeleid vastavalt 4. jaole, pädevatele asutustele mis tahes dokumendid seoses lõike 2 punktis b osutatud riskijuhtimismenetlustega mis tahes ajal.

Artikkel 3

Tagatise vahetamise leping

Artikli 2 lõike 2 esimese lõigu punktis g osutatud tagatise vahetamise leping sisaldab vähemalt järgmisi tingimusi:

- a) nõutava tagatise tase ja liik;
- b) eraldamiskord;
- c) tasaarvestatavate tehingute kogum, millega tagatise vahetamine on seotud;
- d) lisatagatise nõuetest teatamise ning nende kinnitamise ja korrigeerimise menetlused;
- e) lisatagatise nõuete arveldamise menetlused igat liiki aktsepteeritava tagatise puhul;

- f) tagatise arvutamise ja hindamise menetlused, meetodid, ajakava ja ülesannete jaotus;
- g) makseviivitusena käsitatavad sündmused või lõpetamissündmused;
- h) mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute suhtes kohaldatav õigus;
- i) tagatise vahetamise lepingu suhtes kohaldatav õigus.

2. JAGU

Aktsepteeritavus

Artikkel 4

Aktsepteeritav tagatis

1. Vastaspool võtab tagatise üksnes järgmistest varaklassidest:
 - a) raha, mis on kontole krediteeritud mis tahes vääringus, või samalaadsed rahalised nõuded, nagu näiteks rahaturu hoiused;
 - b) kuld standardiseeritud hoiu- ja üleandmiskõlblikes kullakangides;
 - c) liikmesriikide keskvalitsuste või keskpankade emiteeritud võlaväärtpaberid;
 - d) liikmesriikide selliste piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste emiteeritud võlaväärtpaberid, kelle vastu olevaid nõudeid käsitatakse nõuetena kõnealuse liikmesriigi keskvalitsuse vastu vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 115 lõikele 2;
 - e) liikmesriikide selliste avaliku sektori üksuste emiteeritud võlaväärtpaberid, kelle vastu olevaid nõudeid käsitatakse nõuetena kõnealuse liikmesriigi keskvalitsuse, piirkondliku valitsuse või kohaliku omavalitsuse vastu vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 116 lõikele 4;
 - f) muud liikmesriikide piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste emiteeritud võlaväärtpaberid kui punktis d osutatud väärtpaberid;
 - g) muud liikmesriikide avaliku sektori üksuste emiteeritud võlaväärtpaberid kui punktis e osutatud väärtpaberid;
 - h) määruse (EL) nr 575/2013 artikli 117 lõikes 2 loetletud mitmepoolsete arengupankade emiteeritud võlaväärtpaberid;
 - i) määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 118 loetletud rahvusvaheliste organisatsioonide emiteeritud võlaväärtpaberid;
 - j) kolmandate riikide keskvalitsuste või keskpankade emiteeritud võlaväärtpaberid;
 - k) kolmandate riikide piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste emiteeritud võlaväärtpaberid, mis vastavad punktide d ja e nõuetele;
 - l) muud kolmandate riikide piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste emiteeritud võlaväärtpaberid kui punktides d ja e osutatud väärtpaberid;
 - m) krediitdiasutuste või investeerimisühingute emiteeritud võlaväärtpaberid, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ⁽¹⁾ artikli 52 lõikes 4 osutatud võlakirjad;
 - n) äriühingute võlakirjad;
 - o) kõrgeima nõudeõiguse järguga väärtpaberistamise seeria määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 punkti 61 tähenduses, mis ei ole edasiväärtpaberistamine kõnealuse määruse artikli 4 punkti 63 tähenduses;
 - p) vahetusvõlakirjad, tingimusel et need saab vahetada üksnes aktsiate vastu, mis kuuluvad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 197 lõike 8 punkti a kohaselt kindlaks määratud indeksisse;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide koostööstamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

- q) aktsiad, mis kuuluvad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 197 lõike 8 punkti a kohaselt kindlaks määratud indeksisse;
 - r) vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate (eurofondid) aktsiad või osakud, tingimusel et täidetud on artiklis 5 sätestatud tingimused.
2. Vastaspool võtab tagatise lõike 1 punktides f, g ja k–r osutatud varaklassidest üksnes juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
- a) varasid ei ole emiteerinud tagatist andev vastaspool;
 - b) varasid ei ole emiteerinud üksused, kes kuuluvad konsolideerimisgruppi, kuhu kuulub tagatist andev vastaspool;
 - c) varad ei ole muul viisil avatud mis tahes märkimisväärsele korrelatsiooniriskile, nagu on määratletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 291 lõike 1 punktides a ja b.

Artikkel 5

Eurofondide osakute või aktsiate aktsepteeritavuse kriteeriumid

1. Artikli 4 lõike 1 punkti r kohaldamisel võib vastaspool kasutada eurofondide osakuid või aktsiaid aktsepteeritava tagatisena üksnes juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) aktsiatel või osakutel on igapäevane noteeritud hind;
- b) eurofondid investeerivad üksnes varadesse, mida aktsepteeritakse vastavalt artikli 4 lõikele 1;
- c) eurofondid täidavad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 132 lõikes 3 sätestatud kriteeriume.

Punkti b kohaldamisel võib eurofond kasutada tuletisinstrumente, et maandada riske, mis tulenevad varast, millesse nad investeerivad.

Kui eurofond investeerib muude eurofondide aktsiatesse või osakutesse, kohaldatakse esimeses lõigus sätestatud tingimusi ka selliste muude eurofondide suhtes.

2. Erandina lõike 1 punktist b, kui eurofond või mis tahes tema alusvaraks olev eurofond ei investeeeri üksnes varadesse, mida aktsepteeritakse vastavalt artikli 4 lõikele 1, võib käesoleva artikli lõike 1 kohase aktsepteeritava tagatisena kasutada üksnes eurofondi selliste osakute või aktsiate väärtust, mis kujutavad endast investeringut aktsepteeritavatesse varadesse.

Esimest lõiku kohaldatakse eurofondi alusvaraks oleva mis tahes eurofondi suhtes, kellel endal on alusvaraks eurofond.

3. Kui mitteaktsepteeritavatel eurofondi varadel võib olla negatiivne väärtus, määratakse eurofondi selliste osakute ja aktsiate väärtus, mida võib lõike 1 kohaselt kasutada aktsepteeritava tagatisena, kindlaks, arvates mitteaktsepteeritavate varade maksimaalse negatiivse väärtuse maha aktsepteeritavate varade väärtusest.

Artikkel 6

Krediidikvaliteedi hindamine

1. Tagatist võttev vastaspool hindab artikli 4 lõike 1 punktides c, d ja e osutatud varaklassidesse kuuluvate selliste varade krediitkvaliteeti, mis ei ole nomineeritud või rahastatud emitendi omavääringus, ja artikli 4 lõike 1 punktides f, g, j–n ja p osutatud varaklassidesse kuuluvate varade krediitkvaliteeti, kasutades ühte järgmistest meetoditest:

- a) tagatist võtva vastaspoole lõike 3 kohased sisereitingud;

- b) tagatist andva vastaspoole lõike 3 kohased sisereitingud, kui see vastaspool on asutatud liidus või kolmandas riigis, kus tagatist andva vastaspoole suhtes kohaldatakse konsolideeritud järelevalvet, mida kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikliga 127 hinnatakse samaväärseks liidu õiguse kohase järelevalvega;
- c) määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 punktis 98 määratletud tunnustatud krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang või kõnealuse määruse artiklis 137 osutatud ekspordikrediidi agentuuri antud krediitkvaliteedi hinnang.
2. Tagatist võttev vastaspool hindab artikli 4 lõike 1 punktis o osutatud varaklassi kuuluvate varade krediitkvaliteeti, kasutades käesoleva artikli lõike 1 punktis c osutatud meetodikat.
3. Vastaspool, kellele on vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklile 143 antud luba sisereitingute meetodi kasutamiseks, võib kasutada oma sisereitinguid, et hinnata käesoleva määruse kohaselt võetud tagatise krediitkvaliteeti.
4. Vastaspool, kes kasutab sisereitingute meetodit vastavalt lõikele 3, määrab tagatise krediitkvaliteedi astme kindlaks vastavalt I lisale.
5. Vastaspool, kes kasutab sisereitingute meetodit vastavalt lõikele 3, teatab teisele vastaspoolele lõikes 4 osutatud krediitkvaliteedi astme, mis on seotud tagatisena vahetavate varadega.
6. Lõike 1 punkti c kohaldamisel määratakse määruse (EL) nr 575/2013 artikli 136 või 270 kohaselt kindlaks, millistele krediitkvaliteedi astmetele krediitkvaliteedi hinnangud vastavad.

Artikkel 7

Aktsepteeritavate varade erinõuded

1. Vastaspooled kasutavad artikli 4 lõike 1 punktides f, g ja j–p osutatud varasid tagatisena üksnes juhul, kui neile on artikli 6 kohaselt määratud krediitkvaliteedi aste 1, 2 või 3.
2. Vastaspooled kasutavad artikli 4 lõike 1 punktides c, d ja e osutatud varasid, mis ei ole nomineeritud või rahastatud emitendi omavääringus, tagatisena üksnes juhul, kui neile on artikli 6 kohaselt määratud krediitkvaliteedi aste 1, 2, 3 või 4.
3. Vastaspooled kehtestavad menetlused lõigete 1 ja 2 kohaselt tagatisena vahetatud selliste varade käsitlemiseks, mille krediitkvaliteet on hinnangu kohaselt:
- a) aste 4 või üle selle lõikes 1 osutatud varade puhul;
- b) üle astme 4 lõikes 2 osutatud varade puhul.
4. Lõikes 3 osutatud menetlused vastavad kõigile järgmistele nõuetele:
- a) nendega keelatakse vastaspooltel vahetamast täiendavaid varasid, millel on hinnangu kohaselt lõikes 3 osutatud krediitkvaliteet;
- b) nendega kehtestatakse ajakava, mille kohaselt asendatakse varad, millel on hinnangu kohaselt lõikes 3 osutatud krediitkvaliteet ja mis on juba vahetatud tagatisena, ajavahemiku jooksul, mis ei ületa kahte kuud;
- c) nendega määratakse krediitkvaliteedi aste, mille puhul tuleb viivitamata asendada lõikes 3 osutatud varad;
- d) nendega lubatakse vastaspooltel suurendada asjaomase tagatise väärtuskärpeid, niivõrd kui võrd tagatist ei ole asendatud vastavalt punktis b osutatud ajakavale.
5. Vastaspooled ei kasuta artikli 4 lõikes 1 osutatud varaklasse tagatisena juhul, kui neil ei ole juurdepääsu kõnealuste varade turule või kui nad tagatist andva vastaspoole makseviivituse korral ei suuda likvideerida kõnealuseid varasid õigeaegselt.

Artikkel 8

Alustamise tagatise kontsentratsiooni piirmäärad

1. Kui tagatis võetakse alustamise tagatisena vastavalt artiklile 13, kohaldatakse iga tagatist võtva vastaspoole suhtes järgmisi piirmäärasid:

a) artikli 4 lõike 1 punktides b, f, g ja l–r osutatud varaklassidest, mille on emiteerinud üksainus emitent või samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad üksused, võetava alustamise tagatise koguväärtus ei tohi ületada järgmistest väärtustest suurimat:

i) 15 % tagatist andvalt vastaspoolelt võetud tagatisest;

ii) 10 miljonit eurot või samaväärne summa muus valuutas;

b) artikli 4 lõike 1 punktides o, p ja q osutatud varaklassidest võetava alustamise tagatise koguväärtus juhul, kui kõnealuse artikli punktides p ja q osutatud varaklassid on emiteerinud määruses (EL) nr 575/2013 määratletud krediidiasutused või investeerimisühingud, ei ületa järgmistest väärtustest suurimat:

i) 40 % tagatist andvalt vastaspoolelt võetud tagatisest;

ii) 10 miljonit eurot või samaväärne summa muus valuutas.

Esimeses lõigus sätestatud piirmäärasid kohaldatakse ka eurofondi aktsiate või osakute suhtes, kui eurofond investeerib peamiselt kõnealuses lõigus osutatud varaklassidesse.

2. Kui tagatis võetakse artikli 13 kohase alustamise tagatisena, mis on üle 1 miljardi euro ja kumbki vastaspool kuulub mõnda lõikes 3 nimetatud kategooriasse, siis kohaldatakse vastaspoolelt võetud alustamise tagatise 1 miljardi eurot ületava osa suuruse suhtes järgmisi piirmäärasid:

a) artikli 4 lõike 1 punktides c–l osutatud varaklassidest, mille on emiteerinud üksainus emitent või samas riigis asuvad emitendid, võetava alustamise tagatise koguväärtus ei tohi ületada 50 % kõnealuselt vastaspoolelt võetud alustamise tagatisest;

b) Kui alustamise tagatis võetakse rahas, siis tuleb punktis a osutatud 50 % kontsentratsiooni piirmäärast võtta arvesse ka riskipositsioone, mis tulenevad tagatist haldavast kolmandast isikust või selle raha kontohaldurist.

3. Lõikes 2 osutatud vastaspoolel on üks järgmistest:

a) globaalsed süsteemselt olulised ettevõtjad vastavalt direktiivi 2013/36/EL artiklile 131;

b) muud süsteemselt olulised ettevõtjad vastavalt direktiivi 2013/36/EL artiklile 131;

c) vastaspoolel, kes ei ole pensioniskeemid ja kelle puhul võetava tagatise koguväärtus ületab 1 miljard eurot.

4. Kui tagatis võetakse alustamise tagatisena vastavalt artiklile 13 summas üle 1 miljardi euro või pensioniskeemilt, kehtestab tagatist võttev vastaspool menetlused, et juhtida kontsentratsiooniriski seoses tagatisega, mis on võetud artikli 4 lõike 1 punktides c–l osutatud varaklassidest, sealhulgas tagab kõnealuse tagatise asjakohase hajutamise.

5. Kui lõike 3 punktides a ja b osutatud ettevõtjad võtavad alustamise tagatist rahas ühelt vastaspoolelt, kes on ka kõnealustes punktides osutatud ettevõtja, tagab tagatist võttev vastaspool, et üksainus kolmandast isikust kontohaldur ei hoia üle 20 % kõnealusest alustamise tagatisest.

6. Lõikeid 1–4 ei kohaldata sellistes finantsinstrumentides võetud tagatise suhtes, mis vastavad mittekeskselt kliiritava börsivälise tuletislepingu aluseks olevale finantsinstrumendile.

7. Tagatist võttes hindab vastaspool vastavust käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud tingimustele vähemalt iga kord, kui arvutatakse artikli 9 lõike 2 kohast alustamise tagatist.

8. Erandina lõikest 7 võib määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 lõike 10 punktides a, b ja c osutatud vastaspool hinnata lõikes 2 sätestatud tingimustele vastavust korra kvartalis, eeldusel et individuaalsetelt vastaspooltelt kogutud alustamise tagatise summa on hindamisele eelneva kvartal kestel igal ajal alla 800 miljoni euro.

3. JAGU

Tagatiste arvutamine ja võtmine

Artikkel 9

Arvutamise sagedus ja arvutamise kuupäeva kindlaksmääramine

1. Vastaspoolad arvutavad variatsioonitagatise vastavalt artiklile 10 vähemalt iga päev.
2. Vastaspoolad arvutavad alustamise tagatise vastavalt artiklile 11 hiljemalt järgmisel tööpäeval pärast ühte järgmistest sündmustest:
 - a) kui uus mittekeskselt kliiritav börsiväline tuletisleping täidetakse või lisatakse tasaarvestatavate tehingute kogumisse;
 - b) kui olemasolev mittekeskselt kliiritav börsiväline tuletisleping lõppeb või kui see arvatakse välja tasaarvestatavate tehingute kogumist;
 - c) kui olemasolev mittekeskselt kliiritav börsiväline tuletisleping käivitab muu makse või ülekande kui tagatiste andmine ja võtmine;
 - d) kui alustamise tagatis arvutatakse artikli 11 lõikes 1 osutatud standardmeetodi kohaselt ja olemasolev leping liigitatakse järelejäänud tähtaja vähenemise tõttu IV lisa punktis 1 osutatud varaklasside seisukohast ümber;
 - e) kui arvutust ei ole tehtud viimase kümne tööpäeva jooksul.
3. Alustamise tagatise ja variatsioonitagatise arvutamise kuupäeva kindlaksmääramisel kohaldatakse järgmist:
 - a) kui kaks vastaspoolt asuvad samas ajavööndis, põhineb arvutamine eelmise tööpäeva tasaarvestatavate tehingute kogumil;
 - b) kui kaks vastaspoolt ei asu samas ajavööndis, põhineb arvutamine tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvatel sellistel tehingutel, mis tehti enne sellise ajavööndi eelmise tööpäeva kella 16:00, kus kell 16:00 jõudis kätte varem.

Artikkel 10

Variatsioonitagatise arvutamine

Vastaspoolle võetav variatsioonitagatis võrdub määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõike 2 kohaselt arvutatud tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate kõigi lepingute koguväärtusega, millest on maha arvatud varem võetud variatsioonitagatis ja tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate kõigi lepingute netoväärtus lepingu sõlmimise ajal ning millele on lisatud varem antud variatsioonitagatise väärtus.

Artikkel 11

Alustamise tagatise arvutamine

1. Vastaspoolad arvutavad võetava alustamise tagatise summa IV lisas sätestatud standardmeetodi või 4. jaos osutatud alustamise tagatise mudelite või nende mõlema kohaselt.

2. Alustamise tagatise võtmisel ei tohi kahe vastaspoole alustamise tagatiste summasid tasaarvestada.
3. Kui vastaspoolused kasutavad nii IV lisas sätestatud standardmeetodit kui ka 4. jaos osutatud alustamise tagatise mudeleid, kasutavad nad neid iga mittekeskselt kliiritava börsivälise tuletislepingu puhul järjepidevalt.
4. Vastaspoolused, kes arvutavad alustamise tagatist vastavalt 4. jaole, ei võta arvutamisel arvesse mis tahes korrelatsiooni tagamata riskipositsiooni väärtuse ja tagatise vahel.
5. Vastaspoolused lepivad kokku meetodi, mida iga vastaspool võetava alustamise tagatise kindlaksmääramiseks kasutab, kuid nad ei pea kasutama sama meetodit.
6. Kui üks vastaspool või mõlemad vastaspoolused tuginevad alustamise tagatise mudelile, lepivad nad kokku 4. jao kohaselt väljatöötatava mudeli.

Artikkel 12

Variatsioonitagatise esitamine

1. Tagatist andev vastaspool esitab variatsioonitagatise järgmisel viisil:
 - a) sellel tööpäeval, mis on artikli 9 lõike 3 kohaselt kindlaks määratud arvutamise kuupäev;
 - b) kui täidetud on lõike 2 tingimused, kahe tööpäeva jooksul pärast artikli 9 lõike 3 kohaselt kindlaks määratud arvutamise kuupäeva.
2. Lõike 1 punkti b kohase variatsioonitagatise esitamist võib kohaldada üksnes järgmiste puhul:
 - a) tasaarvestatavate tehingute kogumid, kuhu kuuluvad tuletislepingud, mille suhtes ei kohaldata käesoleva määruse kohast alustamise tagatise nõuet, kui tagatist andev vastaspool on hiljemalt variatsioonitagatise arvutamise kuupäeval teinud aktsepteeritava tagatise ettemakse, mis arvutati samal viisil, kui on ette nähtud artikli 15 kohase alustamise tagatistel, mille jaoks tagatist võttev vastaspool on kasutanud riski võimendustagatise perioodi, mis on vähemalt võrdne arvutamise kuupäeva ja tagatise võtmise kuupäeva vahele jäävate päevade arvuga, arvutamise kuupäev ja tagatise võtmise kuupäev kaasa arvatud;
 - b) tasaarvestatavate tehingute kogumid, kuhu kuuluvad lepingud, mille suhtes kooskõlas käesoleva määrusega kohaldatakse alustamise tagatise nõuet, kui alustamise tagatist on kohandatud ühel järgmisel viisil:
 - i) suurendades artikli 15 lõikes 2 osutatud riski võimendustagatise perioodi artikli 9 lõike 3 kohaselt kindlaks määratud arvutamise kuupäeva ja käesoleva artikli lõike 1 kohaselt kindlaks määratud tagatise võtmise kuupäeva vahele jäävate päevade arvu võrra, arvutamise kuupäev ja tagatise võtmise kuupäev kaasa arvatud;
 - ii) suurendades artiklis 11 osutatud standardmeetodi kohaselt arvutatud alustamise tagatist, kasutades asjakohast meetodit, mille puhul võetakse arvesse riski võimendustagatise perioodi, mida on suurendatud artikli 9 lõike 3 kohaselt kindlaks määratud arvutamise kuupäeva ja käesoleva artikli lõike 2 kohaselt kindlaks määratud tagatise võtmise kuupäeva vahele jäävate päevade arvu võrra, arvutamise kuupäev ja tagatise võtmise kuupäev kaasa arvatud.

Punkti a kohaldamisel võivad vastaspoolused, juhul kui ei ole kehtestatud nendevahelist eraldusmehhanismi, antavad summad tasaarvestada.

3. Kui on vaidlus variatsioonitagatise summa üle, annavad vastaspoolused lõikes 1 osutatud ajavahemiku jooksul vähemalt variatsioonitagatise summa osa, mida ei vaidlustata.

Artikkel 13

Alustamise tagatise andmine

1. Tagatist andev vastaspool annab alustamise tagatise vastavalt 5. jaole.

2. Tagatist andev vastaspool annab alustamise tagatise sellel tööpäeval, mis on artikli 9 lõike 3 kohaselt kindlaks määratud arvutamise kuupäev.

3. Kui on vaidlus alustamise tagatise summa üle, annavad vastaspoolad sellel tööpäeval, mis on artikli 9 lõike 3 kohaselt kindlaks määratud arvutamise kuupäev, vähemalt variatsioonitagatise summa osa, mida ei vaidlustata.

4. JAGU

Alustamise tagatise mudelid

Artikkel 14

Üldnõuded

1. Kui vastaspool kasutab alustamise tagatise mudelit, võivad kõnealuse mudeli välja töötada üks või mõlemad vastaspoolad või kolmandast isikust vahendaja.

Kui vastaspool kasutab kolmandast isikust vahendaja välja töötatud alustamise tagatise mudelit, vastutab vastaspool jätkuvalt selle eest, et mudel vastab käesolevas jaos sätestatud nõuetele.

2. Alustamise tagatise mudelid töötatakse välja nii, et need kajastavad kõiki olulisi riske, mis tulenevad tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate mittekeskelt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute sõlmimisest, sealhulgas selliste riskide laadi, ulatust ja keerukust, ja need vastavad järgmistele nõuetele:

- a) mudel hõlmab riskitegureid, mis vastavad valuutadele, milles need tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvad lepingud on nomineeritud;
- b) mudel hõlmab intressiriskitegureid, mis vastavad valuutadele, milles need lepingud on nomineeritud;
- c) intressikõver on jagatud vähemalt kuueks tähtajaklassiks peamiste valuutade ja turgude suhtes olevate intressiriskipositsioonide puhul;
- d) mudel kajastab eri intressikõverate vahel ja eri tähtajaklasside vahel liikumise riski;
- e) mudel hõlmab eraldi riskitegureid vähemalt iga aktsia, aktsiaindeksi, kauba või kaubaindeksi puhul, mis on nende lepingute puhul oluline;
- f) mudel kajastab riski, mis tuleneb vähem likviidsetest positsioonidest ja piiratud hinnaläbipaistvusega positsioonidest realistlike turustsenaariumide raames;
- g) mudel kajastab riski, mida mudeli muud elemendid muul viisil ei kajasta ja mis tuleneb tuletislepingutest, mille alusavaraklass on krediidirisk;
- h) mudel kajastab sarnaste, kuid mitte identsete aluseks olevate riskitegurite vahelise muutuse riski ning lõpptähtaegade mittevastavusest tingitud väärtuse muutuse riski;
- i) mudel kajastab peamisi mittelinearseid sõltuvusi;
- j) mudel hõlmab sellise järeldamise meetodikaid, mis hõlmab mudeli tulemuste statistilisi teste;
- k) mudel määrab kindlaks, millised sündmused käivitavad mudeli muutmise, kalibreerimise või muud parandusmeetmed.

3. Artikli 2 lõikes 1 osutatud riskijuhtimismenetlustega tagatakse, et vastaspoolad jälgivad mudeli toimimist pidevalt, sh järeldades mudelit vähemalt iga kolme kuu järel.

Esimese lõigu kohaldamisel hõlmab järeltestimine mudelipõhiste väärtuste võrdlemist tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute tegeliku turuväärtusega.

4. Artikli 2 lõikes 1 osutatud riskijuhtimismenetlustega nähakse ette järeltestimise, sh tulemuste statistiliste testide elluviimiseks kasutatavad meetodid.
5. Artikli 2 lõikes 1 osutatud riskijuhtimismenetlustega kirjeldatakse, milliste järeltestimise tulemuste korral tuleks mudelit muuta, ümber kalibreerida või võtta muid parandusmeetmeid.
6. Artikli 2 lõikes 1 osutatud riskijuhtimismenetlustega tagatakse, et vastaspoolad säilitavad käesoleva artikli lõikes 3 osutatud järeltestimise tulemusi.
7. Vastaspoolad esitavad kogu teabe, mida on vaja alustamise tagatise mudeli asjaomase väärtuse arvutamise selgitamiseks, teisele vastaspoolele nii, et teadlik kolmas isik saaks kõnealust arvutust kontrollida.
8. Alustamise tagatise mudel kajastab parameetrite määramatust, korrelatsiooni, alusriski ja andmekvaliteeti usaldusväärselt.

Artikkel 15

Usaldusvahemik ja riski võimendustagatise periood

1. Tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute sellise väärtuse eeldatav variatsioon, mida kasutatakse alustamise tagatise arvutamiseks alustamise tagatise mudeli põhjal, põhineb vähemalt kümnapäevase riski võimendustagatise perioodi 99-protsendisel ühesuunalisel usaldusvahemikul.
2. Lõikes 1 osutatud riski võimendustagatise periood alustamise tagatise arvutamiseks alustamise tagatise mudeli põhjal hõlmab järgmist:
 - a) ajavahemik, mis võib kesta variatsioonitagatise viimasest vahetamisest vastaspoole makseviivituseni;
 - b) hinnanguline ajavahemik, mida on vaja, et asendada kõik tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvad mittekeskselt kliiritavad börsivälised tuletislepingud või maandada nendest tulenev risk, võttes arvesse sellise turu likviidsust, kus kõnealust liiki lepingutega kaubeldakse, mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute kogumahtu sellel turul ja kõnealusel turul osalejate arvu.

Artikkel 16

Mudeli parameetrite kalibreerimine

1. Alustamise tagatise mudelite parameetrid kalibreeritakse vähemalt kord aastas sellise ajavahemiku ajalooliste andmete põhjal, mille kestus on minimaalselt kolm aastat ja maksimaalselt viis aastat.
2. Alustamise tagatise mudeli parameetrite kalibreerimiseks kasutatavad andmed hõlmavad kõige hilisemat pidevat ajavahemikku alates kuupäevast, mil lõikes 1 osutatud kalibreerimine tehakse, ja vähemalt 25 % kõnealustest andmetest kajastavad olulise finantsstressi perioodi (finantsstressi andmed).
3. Kui lõikes 2 osutatud finantsstressi andmed ei moodusta vähemalt 25 % alustamise tagatise mudelis kasutatavatest andmetest, asendatakse lõikes 1 osutatud ajalooliste andmete kõige hilisemad andmed olulise finantsstressi perioodi andmetega, kuni finantsstressi andmete üldine osakaal on vähemalt 25 % kõigist alustamise tagatise mudelis kasutatavatest andmetest.

4. Parameetrite kalibreerimiseks kasutatav olulise finantsstressi periood määratakse kindlaks ja seda kohaldatakse eraldi vähemalt artikli 17 lõikes 2 osutatud iga varaklassi suhtes.
5. Parameetreid kalibreeritakse võrdselt kaalutud andmete alusel.
6. Parameetreid võib kalibreerida lühemaks perioodiks kui artikli 15 kohaselt kindlaks määratud riski võimendus-tagatise periood. Lühemate perioodide kasutamise korral kohandatakse parameetreid kõnealuse riski võimendustagatise perioodiga vastavalt asjakohasele meetodikale.
7. Vastaspooltel on kirjalikud põhimõtted, millega määratakse kindlaks asjaolud, mille korral kalibreeritakse parameetreid sagedamini.
8. Vastaspooled kehtestavad menetlused vahetatava tagatise väärtuse kohandamiseks seoses parameetrite muutusega turutingimuste muutuse tõttu. Kõnealuste menetlustega nähakse ette, et vastaspooled võivad vahetada täiendava alustamise tagatise, mis tuleneb parameetrite muutusest, ajavahemikul ühest kuni kolmekümne tööpäevani.
9. Vastaspooled kehtestavad menetlused seoses lõike 1 kohaselt mudelis kasutatavate andmete kvaliteediga, sealhulgas seoses asjakohaste andmesitajate valimisega ning kõnealuste andmete korrastamise ja interpoleerimisega.
10. Alustamise tagatise mudeli andmete asendusväärtusi kasutatakse üksnes juhul, kui täidetud on mõlemad järgmised tingimused:
 - a) olemasolevad andmed on ebapiisavad või ei kajasta tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluva börsivälise tuletislepingu või börsiväliste tuletislepingute portfelli tegelikku volatiilsust;
 - b) asendusväärtuse kasutamise tulemusel saadav tagatise tase on konservatiivne.

Artikkel 17

Riski hajutamine, maandamine ja tasaarvestamine

1. Alustamise tagatise mudelites hõlmatakse üksnes samasse tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvad mittekeskselt kliiritavad börsivälised tuletislepingud. Alustamise tagatise mudelites võib arvestada samasse tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvatest lepingutest tulenevatest riskidest tingitud hajutamist, maandamist ja riski tasaarvestamist, eeldusel et riski hajutamist, maandamist ja tasaarvestamist rakendatakse lõikes 2 osutatud alusvaraklassi piires.
2. Lõike 1 kohaldamisel võib hajutamist, maandamist ja riski tasaarvestamist rakendada üksnes järgmiste alusvaraklasside piires:
 - a) intressimäär, valuuta ja inflatsioon;
 - a) aktsiad;
 - b) krediit;
 - c) kaup ja kuld;
 - d) muu.

Artikkel 18

Kvalitatiivsed nõuded

1. Vastaspooled kehtestavad sisemise juhtimisprotsessi, et pidevalt hinnata alustamise tagatise mudeli asjakohasust, mis hõlmab kõike järgmist:
 - a) mudeli algne valideerimine sobiva kvalifikatsiooniga isikute poolt, kes on sõltumatud mudeli välja töötanud isikutest;
 - b) järelvalideerimine, kui alustamise tagatise mudelis on tehtud oluline muudatus ning vähemalt kord aastas;

c) korrapärane auditeerimisprotsess, et hinnata järgmist:

- i) andmeallikate terviklikkus ja usaldusväärsus;
- ii) mudeli haldamiseks kasutatav infosüsteem;
- iii) kasutatud andmete täpsus ja täielikkus;
- iv) volatiilsuse ja korrelatsiooni eelduste täpsus ja asjakohasus.

2. Artikli 2 lõike 2 punkti b kohaste alustamise tagatise mudeliga seotud riskijuhtimismenetluste dokumendid vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

- a) need võimaldavad teadlikul kolmandal isikul mõista alustamise tagatise mudeli ülesehitust ja toimimist;
- b) nendes on esitatud alustamise tagatise mudeli peamised eeldused ja piirangud;
- c) nendes on kindlaks määratud asjaolud, mille korral alustamise tagatise mudeli eeldused enam ei kehti.

3. Vastaspooled dokumenteerivad kõik alustamise tagatise mudeli muudatused. Kõnealustes dokumentides esitatakse ka lõikes 1 osutatud selliste valideerimiste tulemused, mis tehti pärast kõnealuseid muudatusi.

5. JAGU

Tagatise haldamine ja eraldamine

Artikkel 19

Tagatise haldamine ja eraldamine

1. Artikli 2 lõike 2 punktis c osutatud menetlused hõlmavad järgmist:

- a) hoitava tagatise väärtuse igapäevane hindamine vastavalt 6. jaole;
- b) õiguslik kord ja tagatise hoidmise struktuur, mis võimaldab juurdepääsu saadud tagatisele, kui seda hoiab kolmas isik;
- c) kui alustamise tagatist hoiab tagatise andja, siis hoitakse seda tagatist maksejõuetuse suhtes kaitstud depookontodel;
- d) mitterahalist alustamise tagatist hoitakse vastavalt lõigetele 3 ja 4;
- e) rahalist alustamise tagatist hoitakse keskpankade või selliste krediitiasutuste rahakontodel, kes vastavad kõigile järgmistele tingimustele:
 - i) neile on antud tegevusluba direktiivi 2013/36/EL kohaselt või neile on antud tegevusluba kolmandas riigis, kelle järelevalve- ja regulatiivset korda peetakse samaväärseks vastava määruse (EL) nr 575/2013 artikli 142 lõike 2 kohaselt;
 - ii) nad ei ole tagatist andvad ega tagatist võtvad vastaspooled ega kuulu vastaspooltega samasse konsolideerimisgruppi;
- f) kasutamata tagatise kättesaadavus makseviivituses oleva vastaspoole likvideerijale või muule maksejõuetusametnikule;
- g) alustamise tagatis on õigeaegselt vabalt üleantav tagatist andvale vastaspoolele tagatist võtva vastaspoole makseviivituse korral;

- h) mitterahaline tagatis on üleantav ilma regulatiivsete või õiguslike piiranguteta või kolmandate isikute nõueteta, sealhulgas tagatist võtva vastaspoole likvideerija või kolmandast isikust kontohalduri nõueteta, välja arvatud õigus hoiukontode ja muude selliste tasude ja kulude katmiseks, mida tavapäraselt kohaldatakse kõigi väärtpaberite suhtes kliiringsüsteemis, kus sellist tagatist võidakse hoida;
- i) mis tahes kasutamata tagatis tagastatakse tagatist andvale vastaspoolele täielikult, välja arvatud tagatise võtmise ja hoidmise käigus kantud kulud.
2. Alustamise tagatisena või variatsioonitagatisena antud mis tahes tagatise võib asendada alternatiivse tagatisega juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
- a) asendamine tehakse kooskõlas artikli 3 kohase vastaspoolte vahelise lepingu tingimustega;
- b) alternatiivne tagatis on aktsepteeritav vastavalt 2. jaole;
- c) alternatiivse tagatise väärtus on piisav, et täita kõik tagatisnõuded pärast mis tahes asjakohast väärtuskärbet.
3. Alustamise tagatist kaitseb tagatist võtva vastaspoole makseviivituse või maksejõuetuse eest selle eraldamine järgmisel viisil või järgmistel viisidel:
- a) kolmandast isikust haldaja või kontohalduri raamatupidamisarvestuses;
- b) muude õiguslikult siduvate lepingutega.
4. Vastaspooled tagavad, et alustamise tagatisena vahetatud mitterahaline tagatis eraldatakse järgmiselt:
- a) kui tagatist hoiab tagatist võttev vastaspool omandiõiguse alusel, eraldatakse see tagatist võtva vastaspoole omandis olevatest muudest varadest;
- b) kui tagatist hoiab tagatist andev vastaspool muu kui omandiõiguse alusel, eraldatakse see tagatist andva vastaspoole omandis olevatest muudest varadest;
- c) kui tagatist hoitakse kontohalduri või muu kolmandast isikust haldaja raamatupidamisarvestuses, eraldatakse see selle kolmandast isikust haldajale või kontohaldurile kuuluvatest varadest.
5. Kui mitterahalist tagatist hoiab tagatist võttev vastaspool või kolmandast isikust haldaja või kontohaldur, annab tagatist võttev vastaspool tagatist andvale vastaspoolele alati võimaluse eraldada tema tagatis teiste tagatist andvate vastaspoole varadest.
6. Vastaspooled teostavad sõltumatu õigusliku läbivaatamise, et kontrollida, et eraldamiskord vastab lõike 1 punkti g ning lõigete 3, 4 ja 5 nõuetele. Sellist õiguslikku läbivaatamist võib teha sõltumatu organisatsioonisisene üksus või sõltumatu kolmas isik.
7. Vastaspooled esitavad oma pädevatele asutustele tõendid lõikele 6 vastavuse kohta seoses iga asjakohase jurisdiktsiooniga ja kehtestavad pädeva asutuse nõudel põhimõtted, millega tagatakse vastavuse pidev hindamine.
8. Lõike 1 punkti e kohaldamisel hindavad vastaspooled kõnealuses punktis osutatud krediidasutuse krediitkvaliteeti, kasutades metoodikat, mis ei tugine üksnes või mehhaaniliselt organisatsioonivälisele krediitkvaliteedi hinnangule.

Artikkel 20

Võetud alustamise tagatise käsitlemine

1. Tagatist võttev vastaspool ei kasuta alustamise tagatisena võetud tagatist edasi tagamiseks, edasi pantimiseks ega muul viisil.
2. Olenemata lõikest 1 võib tagatist haldav kolmas isik kasutada rahalist alustamise tagatist reinvesteeringumiseks.

6. JAGU

Tagatise hindamine*Artikkel 21***Tagatise korrigeeritud väärtuse arvutamine**

1. Vastaspooled korrigeerivad võetud tagatise väärtust vastavalt II lisas esitatud metoodikale või artikli 22 kohastel volatiilsuse sisehinnangutel põhinevale metoodikale.
2. Tagatise väärtuse korrigeerimisel vastavalt lõikele 1 võivad vastaspooled mitte võtta arvesse valuutariske, mis tulenevad sellistes valuutades olevatest positsioonidest, mille suhtes kohaldatakse õiguslikult siduvat valitsustevahelist lepingut, mis piirab selliste positsioonide variatsiooni muude sama lepinguga hõlmatud valuutade suhtes.

*Artikkel 22***Tagatise korrigeeritud väärtuse sisehinnangud**

1. Vastaspooled korrigeerivad võetud tagatise väärtust volatiilsuse sisehinnangute alusel vastavalt III lisale.
2. Vastaspooled ajakohastavad oma andmekogumeid ja arvutavad artiklis 21 osutatud volatiilsuse sisehinnangud iga kord, kui turuhindade volatiilsuse tase oluliselt muutub, ning vähemalt korra kvartalis.
3. Lõike 2 kohaldamisel määravad vastaspooled eelnevalt kindlaks volatiilsuse tasemed, mis käivitavad kõnealuste väärtuskärbete ümberarvutamise, nagu on osutatud III lisas.
4. Artikli 2 lõike 2 punktis d osutatud menetlused hõlmavad põhimõtteid, mille kohaselt jälgitakse volatiilsuse sisehinnangute arvutamist ja nende hinnangute integreerimist kõnealuse vastaspoole riskijuhtimisprotsessi.
5. Lõikes 4 osutatud põhimõtted vaadatakse organisatsioonisiselt läbi kord aastas ja see hõlmab kõike järgmist:
 - a) hinnangute integreerimine vastaspoole riskijuhtimisprotsessi, vähemalt kord aastas;
 - b) hinnanguliste väärtuskärbete integreerimine igapäevasesse riskijuhtimisse;
 - c) hinnangute arvutamise protsessi mis tahes märkimisväärse muudatuse valideerimine;
 - d) hinnangute arvutamisel kasutatud andmeallikate järjepidevuse, õigeaegsuse ja usaldusväärsuse kontroll;
 - e) volatiilsuseelduste täpsus ja asjakohasus.
6. Lõikes 5 osutatud läbivaatamist teostatakse korrapäraselt vastaspoole siseauditi protsessi raames.

II PEATÜKK

RISKIJUHTIMISMENETLUSI KÄSITLEVAD ERISÄTTED

1. JAGU

Erandid*Artikkel 23***Krediidiasutuse tegevusloaga kesksed vastaspooled**

Erandina artikli 2 lõikest 2 võivad vastaspooled näha riskijuhtimismenetlustes ette, et tagatist ei vahetata seoses mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingutega, mis on sõlmitud kesksete vastaspooltega, kellel on direktiivi 2013/36/EL kohane krediidiasutuse tegevusluba.

*Artikkel 24***Finantssektorivälised vastaspoolad ja kolmandate riikide vastaspoolad**

Erandina artikli 2 lõikest 2 võivad vastaspoolad näha riskijuhtimismenetlustes ette, et tagatist ei vahetata seoses mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingutega, mis on sõlmitud finantssektoriväliste vastaspooltega, kes ei vasta määruse (EL) nr 648/2012 artikli 10 lõike 1 punkti b tingimustele, või kolmandates riikides asutatud finantssektoriväliste üksustega, kes ei vastaks määruse (EL) nr 648/2012 artikli 10 lõike 1 punkti b tingimustele, kui nad oleksid asutatud liidus.

*Artikkel 25***Minimaalne ülekandesumma**

1. Erandina artikli 2 lõikest 2 võivad vastaspoolad näha riskijuhtimismenetlustes ette, et tagatist ei võeta vastaspoolelt juhul, kui alates viimasest tagatise võtmisest saada olev summa on võrdne vastaspoolte kokkulepitud summaga või sellest väiksem (minimaalne ülekandesumma).

Minimaalne ülekandesumma ei ületa 500 000 eurot või samaväärset summat muus valuutas.

2. Kui vastaspoolad lepivad kokku minimaalse ülekandesumma, arvutatakse tasumisele kuuluv tagatissumma järgmiste summana:

- a) viimasest variatsioonitagatise võtmisest tulenev variatsioonitagatis, mis on arvutatud vastavalt artiklile 10, sealhulgas mis tahes ülemäärane tagatis;
- b) viimasest alustamise tagatise võtmisest tulenev alustamise tagatis, mis on arvutatud vastavalt artiklile 11, sealhulgas mis tahes ülemäärane tagatis.

3. Kui tasumisele kuuluv tagatissumma ületab vastaspoolte kokkulepitud minimaalset ülekandesummat, võtab tagatist võttev vastaspool tasumisele kuuluva kogu tagatissumma ilma minimaalset ülekandesummat maha arvamata.

4. Vastaspoolad võivad alustamise tagatise ja variatsioonitagatise jaoks kokku leppida eraldi minimaalse ülekandesumma, tingimusel et kõnealuste minimaalsete ülekandesummade summa ei ületa 500 000 eurot või samaväärset summat muus valuutas.

5. Kui vastaspoolad lepivad lõike 4 kohaselt kokku eraldi minimaalsed ülekandesummad, võtab tagatist võttev vastaspool tasumisele kuuluva alustamise tagatise või variatsioonitagatise kogusumma ilma kõnealuseid minimaalseid ülekandesummasid maha arvamata, kui tasumisele kuuluva alustamise tagatise või variatsioonitagatise summa ületab minimaalset ülekandesummat.

*Artikkel 26***Tagatise arvutamine kolmandate riikide vastaspoolte puhul**

Kui vastaspool asub kolmandas riigis, võivad vastaspoolad arvutada tagatised tasaarvestatavate tehingute kogumi põhjal, mis hõlmab järgmist liiki lepinguid:

- a) mittekeskselt kliiritavad börsivälised tuletisinstrumendid, mille suhtes kohaldatakse käesoleva määruse kohaseid võimendustagatise nõudeid;
- b) lepingud, mis vastavad mõlemale järgmisele tingimusele:
 - i) need on mittekeskselt kliiritavad börsivälised tuletisinstrumendid vastavalt õiguskorrale, mida kohaldatakse kolmandas riigis asuva vastaspoolte suhtes;
 - ii) nende suhtes kohaldatakse tagatisreegleid vastavalt õiguskorrale, mida kohaldatakse kolmandas riigis asuva vastaspoolte suhtes.

2. JAGU

Alustamise tagatise tasemetel arvutamisel kohaldatavad erandid

Artikkel 27

Välisvaluutalepingud

Erandina artikli 2 lõikest 2 võivad vastaspoolled näha riskijuhtimismenetlustes ette, et alustamise tagatist ei võeta seoses järgmisega:

- a) füüsiliselt arveldatud börsivälised tuletislepingud, mis hõlmavad üksnes kahe erineva valuuta vahetamist kindlaks määratud kuupäeval tulevikus vahetust hõlmava lepingu sõlmimise kuupäeval kokkulepitud fikseeritud vahetuskursiga (valuutaforvardid);
- b) füüsiliselt arveldatud börsivälised tuletislepingud, mis hõlmavad üksnes kahe erineva valuuta vahetamist kindlaks määratud kuupäeval vahetust hõlmava lepingu sõlmimise kuupäeval kokkulepitud fikseeritud vahetuskursiga ja kahe valuuta tagasivahetamist hilisemal kuupäeval vahetust hõlmava lepingu sõlmimise kuupäeval kokkulepitud fikseeritud vahetuskursiga (välisvaluuta vahetustehing);
- c) selliste mittekeskselt kliiritavate börsivälise tuletislepingute vahetamine, mille alusel vastaspoolled vahetavad üksnes põhisumma ja intressimaksed ühes valuutas põhisumma ja intressimaksete vastu teises valuutas kindlaks määratud ajahetkedel vastavalt kindlaks määratud valemile (valuuta vahetustehing).

Artikkel 28

Tinglikul summal põhinev künnis

1. Erandina artikli 2 lõikest 2 võivad vastaspoolled näha riskijuhtimismenetlustes ette, et alustamise tagatist ei võeta seoses kõigi uute börsivälise tuletislepingutega, mis on sõlmitud kalendriaasta jooksul, kui ühel kahest vastaspooldest on eelmise aasta märtsi, aprilli ja mai mittekeskselt kliiritavate börsivälise tuletisinstrumentide kuulõpu keskmine tinglik väärtus alla 8 miljardi euro.

Esimeses lõigus osutatud kuulõpu keskmine tinglik väärtus arvutatakse vastaspoole tasandil või konsolideerimisgrupi tasandil, kui vastaspool kuulub konsolideerimisgruppi.

2. Kui vastaspool kuulub konsolideerimisgruppi, võetakse grupi kuulõpu keskmise tingliku koguväärtuse arvutamisel arvesse kõiki grupi mittekeskselt kliiritavaid börsiväliseid tuletislepinguid, sealhulgas kõiki grupisiseseid mittekeskselt kliiritavaid börsiväliseid tuletislepinguid.

Esimese lõigu kohaldamisel võetakse grupisiseste tehingute börsiväliseid tuletislepinguid arvesse üksnes üks kord.

3. Direktiivi 2009/65/EÜ kohaselt tegevusloa saanud eurofonde ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL⁽¹⁾ kohaselt tegevusloa saanud või registreeritud alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate valitsetavaid alternatiivseid investeerimisfondide käsitatakse eraldiseisvate üksustena ja neid koheldakse lõikes 1 osutatud künniste kohaldamisel eraldi, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) fondid on fondi maksejõuetuse või pankroti seisukohast eraldiseisvad eraldatud varakogumid;
- b) eraldatud varakogumeid ei taga, garanteeri või toeta muul viisil rahaliselt muud investeerimisfondid või nende valitsejad.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ja määrusi (EÜ) nr 1060/2009/EL ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

Artikkel 29

Alustamise tagatise summadel põhinev künnis

1. Erandina artikli 2 lõikest 2 võivad vastaspoolad näha riskijuhtimismenetlustes ette, et võetavat alustamise tagatist vähendatakse käesoleva lõike punktides a ja b nimetatud juhtudel kuni 50 miljoni euro ulatuses või punktis c nimetatud juhul 10 miljoni euro ulatuses, juhul kui

- a) kumbki vastaspool ei kuulu ühtegi konsolideerimisgruppi;
- b) vastaspoolad kuuluvad erinevatesse konsolideerimisgruppidesse;
- c) mõlemad vastaspoolad kuuluvad samasse konsolideerimisgruppi.

2. Kui vastaspool ei võta alustamise tagatist vastavalt lõike 1 punktile b, hõlmavad artikli 2 lõikes 1 osutatud riskijuhtimismenetlused sätteid, mille kohaselt grupi tasandil jälgitakse, kas kõnealust künnist ületatakse, ja sätteid, mille kohaselt säilitatakse asjakohased andmed riskipositsioonide kohta, mis grupil on samasse gruppi kuuluva iga üksiku vastaspoole suhtes.

3. Direktiivi 2009/65/EÜ kohaselt tegevusloa saanud eurofonde ja direktiivi 2011/61/EL kohaselt tegevusloa saanud või registreeritud alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate valitsetavaid alternatiivseid investeerimisfonde käsitatakse eraldiseisvate üksustena ja neid koheldakse lõikes 1 osutatud künniste kohaldamisel eraldi, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) fondid on fondi maksejõuetuse või pankroti seisukohast eraldiseisvad eraldatud varakogumid;
- b) eraldatud varakogumeid ei taga, garanteeri või toeta muul viisil rahaliselt muud investeerimisfondid või nende valitsejad.

3. JAGU

Erandid nõudest anda või võtta alustamise tagatis või variatsioonitagatis

Artikkel 30

Selliste tuletislepingute käsitlemine, mis on seotud pandikirjadega riski maandamise eesmärgil

1. Erandina artikli 2 lõikest 2 ja juhul, kui täidetud on käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud tingimused, võivad vastaspoolad näha riskijuhtimismenetlustes seoses börsiväliste tuletislepingutega, mis on sõlmitud seoses pandikirjadega, ette järgmist:

- a) variatsioonitagatist ei anna pandikirja emitent ega tagatiste kogum, vaid see võetakse selle vastaspoolelt rahas ja tagastatakse selle vastaspoolele õigel ajal;
- b) alustamise tagatist ei anta ega võeta.

2. Lõiget 1 kohaldatakse juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) börsivälist tuletislepingut ei lõpetata pandikirja emitendi või tagatiste kogumi kriisilahenduse või maksevõimetuse korral;
- b) pandikirjade emitentidega või pandikirjade tagatiste kogumitega sõlmitud börsivälise tuletislepingu vastaspool kuulub vähemalt samasse nõudeõiguse järku kui pandikirja omanik, välja arvatud juhul, kui pandikirjade emitentidega või pandikirjade tagatiste kogumitega sõlmitud börsivälise tuletislepingu vastaspool on lepingulised kohustused täitmata jätnud või mõjutatud pool või kui ta loobub samasse nõudeõiguse järku kuulumise õigusest;

- c) börsiväline tuletisleping on registreeritud või kajastatud pandikirjade tagatiste kogumis vastavalt siseriiklikele pandikirju käsitlevatele õigusaktidele;
- d) börsivälist tuletislepingut kasutatakse üksnes tagatiste kogumi intressimäärade või valuutade mittevastavuste maandamiseks seoses pandikirjaga;
- e) tasaarvestatavate tehingute kogum ei hõlma börsiväliseid tuletislepinguid, mis ei ole seotud pandikirjade tagatiste kogumiga;
- f) pandikiri, millega börsiväline tuletisleping on seotud, vastab määruse (EL) nr 575/2013 artikli 129 lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud nõuetele;
- g) sellise pandikirja tagatiste kogumi suhtes, millega börsiväline tuletisleping on seotud, kohaldatakse regulatiivset tagatisnõuet vähemalt 102 %.

Artikkel 31

Selliste tuletislepingute käsitlemine, mille vastaspoolad asuvad kolmandates riikides, kus ei ole võimalik tagada tasaarvestuskokkulepete või tagatise kaitse täitmisele pööratavust

1. Erandina artikli 2 lõikest 2 võivad liidus asutatud vastaspoolad näha riskijuhtimismenetlustes ette, et variatsiooni-tagatist ega alustamise tagatist ei pea andma mittekeskselt kliiritavate börsivälise tuletislepingute puhul, mis on sõlmitud kolmandas riigis asutatud vastaspooltega, kelle puhul kehtib mis tahes järgmine:

- a) artikli 2 lõikes 3 osutatud õiguslikus läbivaatamises leidis kinnitust, et tasaarvestuse lepingut, ja kui see on olemas, tagatise vahetamise lepingut ei saa igal ajal täie kindlusega täitmisele pöörata;
- b) artikli 19 lõikes 6 osutatud õigusliku läbivaatamise käigus leidis kinnitust, et artikli 19 lõigetes 3, 4 ja 5 osutatud eraldamisnõudeid ei saa täita.

Esimese lõigu kohaldamisel võtavad liidus asutatud vastaspoolad tagatist brutoarvestuses.

2. Erandina artikli 2 lõikest 2 võivad liidus asutatud vastaspoolad näha riskijuhtimismenetlustes ette, et variatsiooni-tagatist ega alustamise tagatist ei pea andma ega võtma lepingute puhul, mis on sõlmitud kolmandas riigis asutatud vastaspooltega, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) kohaldatakse lõike 1 punkti a ja vajaduse korral punkti b;
- b) lõike 1 punktides a ja b osutatud õiguslike läbivaatamiste käigus leidis kinnitust, et tagatise võtmine vastavalt käesoleva määrusele ei ole võimalik, isegi mitte brutoarvestuses;
- c) lõike 3 kohaselt arvutatav suhtarv on alla 2,5 %.

3. Lõike 2 punktis c osutatud suhtarv saadakse käesoleva lõike punktist a tuleneva summa jagamisel punktist b tuleneva summaga:

- a) konsolideerimisgrupi, kuhu vastaspool kuulub, mis tahes selliste kehtivate börsivälise tuletislepingute tinglike väärtuste summa, mis olid sõlmitud pärast käesoleva määruse jõustumist ja mille puhul ei ole võetud tagatist kolmandas riigis asutatud vastaspooltelt, kelle suhtes kohaldatakse lõike 2 punkti b;
- b) konsolideerimisgrupi, kuhu vastaspool kuulub, kõigi kehtivate börsivälise tuletislepingute tinglike väärtuste summa, välja arvatud börsivälised tuletislepinguid, mis on grupisisesed tehingud.

III PEATÜKK

GRUPISISESED TULETISLEPINGUD

1. JAGU

Vastaspoolte ja asjaomaste pädevate asutuste menetlused grupisest tuletislepingute suhtes erandite kohaldamise korral

Artikkel 32

Vastaspoolte ja asjaomaste pädevate asutuste menetlused

1. Vastaspoolte taotlus või teade pädevale asutusele vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõigetele 6–10 loetakse kättesaaduks, kui pädev asutus saab kogu järgmise teabe:
 - a) kogu teave, mida on vaja, et hinnata, kas vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõikes 6, 7, 8, 9 või 10 sätestatud tingimused on täidetud;
 - b) komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 149/2013 ⁽¹⁾ artikli 18 lõikes 2 osutatud teave ja dokumendid.
2. Kui pädeva asutuse arvates on selleks, et hinnata, kas lõike 1 punktis a osutatud tingimused on täidetud, vaja täiendavat teavet, esitab ta vastaspooltele kirjaliku teabetaotluse.
3. Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõike 6 kohane pädeva asutuse otsus edastatakse vastaspooltele kolme kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud kogu teabe saamist.
4. Kui pädev asutus jõuab määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõigete 6, 8, või 10 kohaselt positiivsele otsusele, edastab ta kõnealuse positiivse otsuse vastaspooltele kirjalikult, märkides vähemalt järgmist:
 - a) kas erand on täielik või osaline;
 - b) osalise erandi korral selge teave erandi piirangute kohta.
5. Kui pädev asutus jõuab määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõike 6, 8, või 10 kohaselt negatiivsele otsusele või kui tal on kõnealuse määruse artikli 11 lõike 7 või 9 kohaselt vastuväiteid, edastab ta kõnealuse negatiivse otsuse või vastuväite vastaspooltele kirjalikult, märkides vähemalt järgmist:
 - a) vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõikes 6, 7, 8, 9 või 10 sätestatud tingimused, mis ei ole täidetud;
 - b) kokkuvõtlik põhjendus selle kohta, miks ollakse seisukohal, et sellised tingimused ei ole täidetud.
6. Kui üks määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõike 7 kohaselt teavitatud pädevatest asutustest leiab, et kõnealuse määruse artikli 11 lõike 7 esimese lõigu punktides a või b osutatud tingimused ei ole täidetud, teatab ta sellest teisele pädevale asutusele kahe kuu jooksul pärast teate saamist.
7. Pädevad asutused teavitavad finantssektoriväliseid vastaspooli lõikes 5 osutatud vastuväitest kolme kuu jooksul pärast teate saamist.
8. Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõike 8 kohane pädeva asutuse otsus edastatakse liidus asutatud vastaspoolle kolme kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud kogu teabe saamist.

⁽¹⁾ Komisjoni 19. detsembri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 149/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kaudset kliirimiskorda, kliirigukohustust, avalikku registrit, juurdepääsu kauplemiskohale, finantssektoriväliseid vastaspooli ja nende börsiväliste tuletislepingute riskimaandamis-meetodeid, mida ei kliirita keskse vastaspoollega (ELT L 52, 23.2.2013, lk 11).

9. Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõikes 10 osutatud finantssektori vastaspoole pädeva asutuse otsus edastatakse finantssektorivälise vastaspoole pädevale asutusele kahe kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud kogu teabe saamist ja vastaspooltele kolme kuu jooksul pärast kõnealuse teabe saamist.

10. Vastaspooled, kes on esitanud teate või saanud positiivse otsuse vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõigete 6, 7, 8, 9 või 10 kohaselt, teavitavad asjaomast pädevat asutust viivitamata mis tahes muutusest, mis võib mõjutada kõnealustes lõigetes (nagu on asjakohane) sätestatud tingimuste täitmist. Pädev asutus võib erandi kohaldamisest keelduda või positiivse otsuse tagasi võtta, kui asjaolude muutumine võib mõjutada kõnealuste tingimuste täitmist.

11. Kui pädev asutus on edastanud negatiivse otsuse või vastuväite, võib asjaomane vastaspool esitada teise taotluse või teate üksnes juhul, kui asjaolud, mis olid pädeva asutuse otsuse või vastuväite aluseks, on oluliselt muutunud.

2. JAGU

Grupiseste tuletislepingute suhtes erandite kohaldamise kriteeriumid

Artikkel 33

Omavahendite kohese ülekandmise või võlgnevuste tagasimaksmise õiguslike takistuste puhul kohaldatavad kriteeriumid

Õiguslikud takistused omavahendite koheseks ülekandmiseks või võlgnevuste tagasimaksmiseks vastaspoolte vahel vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõigetele 5–10 loetakse olemasolevaks, kui on tegelikud või ette nähtud õiguslikku laadi piirangud, sealhulgas mis tahes järgmine:

- a) valuutakontroll;
- b) regulatiivne, haldus-, õigus- või lepinguline raamistik, mis takistab vastastikust finantstoetust või oluliselt mõjutab vahendite ülekandmist grupisiselt;
- c) täidetud on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL⁽¹⁾ kohased varajase sekkumise, maksevõime taastamise ja kriisilahenduse mis tahes tingimused, mistõttu näeb pädev asutus ette takistuse omavahendite koheseks ülekandmiseks või võlgnevuste tagasimaksmiseks;
- d) vähemusosaluste olemasolu, mis piirab konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste otsustusõigust;
- e) vastaspoole õigusliku struktuuri laad, mis on kindlaks määratud põhikirjas ja sisekorras.

Artikkel 34

Omavahendite kohese ülekandmise ja võlgnevuste tagasimaksmise praktiliste takistuste olemasolu tõendavad kriteeriumid

Õiguslikud takistused omavahendite koheseks ülekandmiseks või võlgnevuste tagasimaksmiseks vastaspoolte vahel vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõigetele 5–10 loetakse olemasolevaks, kui on praktilist laadi piirangud, sealhulgas mis tahes järgmine:

- a) koormamata või likviidsete varade ebapiisav kättesaadavus asjaomasele vastaspoolele asjaomasel tähtajal;
- b) operatsioonilist laadi takistused, mis tegelikult takistavad sellist ülekandmist või tagasimaksmist tähtajaks.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediidiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).

IV PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 35

Üleminekusätted

Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõikes 3 osutatud vastaspoolad võivad käesoleva määruse jõustumise kuupäeval kehtinud riskijuhtimismenetluste kohaldamist jätkata 16. augustist 2012 kuni käesoleva määruse asjaomaste kohaldamiskuupäevadeni sõlmitud mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute suhtes.

Artikkel 36

Artikli 9 lõike 2, artikli 11, artiklite 13–18, artikli 19 lõike 1 punktide c, d ja f, artikli 19 lõike 3 ja artikli 20 kohaldamine

1. Artikli 9 lõiget 2, artiklit 11, artikleid 13–18, artikli 19 lõike 1 punkte c, d ja f, artikli 19 lõiget 3 ja artiklit 20 kohaldatakse järgmiselt:

- a) alates ühe kuu möödumisest käesoleva määruse jõustumise kuupäevast vastaspoolte puhul, kellest mõlema vastaspoole mittekeskselt kliiritavate tuletisinstrumentide keskmine tinglik koguväärtus on üle 3 000 miljardi euro või kellest mõlemad kuuluvad konsolideerimisgruppidesse, kelle mittekeskselt kliiritavate tuletisinstrumentide keskmine tinglik koguväärtus on üle 3 000 miljardi euro;
- b) alates 1. septembrist 2017, kui mõlema vastaspoole mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletisinstrumentide keskmine tinglik koguväärtus on üle 2 250 miljardi euro või kui mõlemad vastaspoolad kuuluvad konsolideerimisgruppidesse, kelle mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletisinstrumentide keskmine tinglik koguväärtus on üle 2 250 miljardi euro;
- c) alates 1. septembrist 2018, kui mõlema vastaspoole mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletisinstrumentide keskmine tinglik koguväärtus on üle 1 500 miljardi euro või kui mõlemad vastaspoolad kuuluvad konsolideerimisgruppidesse, kelle mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletisinstrumentide keskmine tinglik koguväärtus on üle 1 500 miljardi euro;
- d) alates 1. septembrist 2019, kui mõlema vastaspoole mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletisinstrumentide keskmine tinglik koguväärtus on üle 750 miljardi euro või kui mõlemad vastaspoolad kuuluvad konsolideerimisgruppidesse, kelle mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletisinstrumentide keskmine tinglik koguväärtus on üle 750 miljardi euro;
- e) alates 1. septembrist 2020, kui mõlema vastaspoole mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletisinstrumentide keskmine tinglik koguväärtus on üle 8 miljardi euro või kui mõlemad vastaspoolad kuuluvad konsolideerimisgruppidesse, kelle mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletisinstrumentide keskmine tinglik koguväärtus on üle 8 miljardi euro.

2. Erandina lõikest 1, kui täidetud on käesoleva artikli lõike 3 tingimused, kohaldatakse artikli 9 lõiget 2, artikleid 11 ja 13–18, artikli 19 lõike 1 punkte c, d ja f, artikli 19 lõiget 3 ja artiklit 20 järgmiselt:

- a) alates kolme aasta möödumisest käesoleva määruse jõustumise kuupäevast, kui asjaomase kolmanda riigi suhtes ei ole määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõike 3 kohaldamisel võetud kõnealuse määruse artikli 13 lõike 2 kohaselt vastu samaväärsust käsitlevat otsust;
- b) kui asjaomase kolmanda riigi suhtes on määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõike 3 kohaldamisel võetud kõnealuse määruse artikli 13 lõike 2 kohaselt vastu samaväärsust käsitlev otsus, alates järgmistest kuupäevadest hilisemast:
 - i) alates nelja kuu möödumisest asjaomase kolmanda riigi suhtes määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõike 3 kohaldamisel kõnealuse määruse artikli 13 lõike 2 kohaselt vastu võetud otsuse jõustumise kuupäevast;
 - ii) lõike 1 kohaselt kindlaks määratud kohaldamise alguskuupäev.

3. Lõikes 2 osutatud erandit kohaldatakse üksnes juhul, kui mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletislepingute vastaspoolad vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

- a) üks vastaspool on asutatud kolmandas riigis ja teine vastaspool on asutatud liidus;
- b) kolmandas riigis asutatud vastaspool on kas finantssektori vastaspool või finantssektoriväline vastaspool;

- c) liidus asutatud vastaspool on üks järgmistest:
- i) finantssektori vastaspool, finantssektoriväline vastaspool, finantsvaldusettevõtja, finantsasutus või abiettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse asjakohaseid usaldatavusnõudeid, ja punktis a osutatud kolmanda riigi vastaspool on finantssektori vastaspool;
 - ii) kas finantssektori vastaspool või finantssektoriväline vastaspool ja punktis a osutatud kolmanda riigi vastaspool on finantssektoriväline vastaspool;
- d) mõlemad vastaspool on täielikult hõlmatud sama konsolideeritud aruandlusega vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 3 lõikele 3;
- e) mõlema vastaspoole suhtes kohaldatakse sobivaid keskeid riski hindamise, mõõtmise ja kontrollimise menetlusi;
- f) täidetud on III peatüki tingimused.

Artikkel 37

Artikli 9 lõike 1 ning artiklite 10 ja 12 kohaldamine

1. artikli 9 lõiget 1 ning artikleid 10 ja 12 kohaldatakse järgmiselt:
- a) alates ühe kuu möödumisest käesoleva määruse jõustumise kuupäevast vastaspoolte puhul, kellest mõlema vastaspoole mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletisinstrumentide keskmine tinglik koguväärtus on üle 3 000 miljardi euro või kellest mõlemad kuuluvad konsolideerimisgruppidesse, kelle mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletisinstrumentide keskmine tinglik koguväärtus on üle 3 000 miljardi euro;
 - b) muude vastaspoolte puhul alates kuupäevast, mis on kahest järgmisest hilisem: 1. märts 2017 või ühe kuu möödumisest käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.
2. Erandina lõikest 1 kohaldatakse artikli 27 punktis a osutatud valuutaforvardite puhul artikli 9 lõiget 1 ning artikleid 10 ja 12 alates ühest järgmistest kuupäevadest, olenevalt sellest, kumb neist on varasem:
- a) 31. detsember 2018, kui punktis b osutatud määrust veel ei kohaldata;
 - b) kuupäev, mil jõustub komisjoni delegeeritud määrus, (*) millega määratakse kindlaks teatavad tehnilised elemendid seoses finantsinstrumentide määratlusega füüsiliselt arveldatavate valuutaforvardite puhul, või lõike 1 kohaselt kindlaks määratud kuupäev, olenevalt sellest, kumb neist on hilisem.

Artikkel 38

Erilepingute kohaldamise kuupäevad

1. Erandina artikli 36 lõikest 1 ja artiklist 37 kohaldatakse kõigi mittekeskselt kliiritavate börsiväliste tuletisinstrumentide puhul, mis on aktsiaoptsioonid või indeksioptsioonid, kõiki artikli 36 lõikes 1 ja artiklis 37 osutatud artikleid alates kolme aasta möödumisest käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.
2. Erandina artikli 36 lõikest 1 ja artiklist 37 kohaldatakse juhul, kui liidus asutatud vastaspool sõlmib mittekeskselt kliiritava börsivälise tuletislepingu samasse konsolideerimisgruppi kuuluva vastaspoolega, artikli 36 lõikes 1 ja artiklis 37 osutatud artikleid alates nendes artiklites nimetatud kuupäevast või 4. juulist 2017, olenevalt sellest, kumb neist on hilisem.

Artikkel 39

Keskmise tingliku koguväärtuse arvutamine

1. Artiklite 36 ja 37 kohaldamisel arvutatakse keskmine tinglik koguväärtus sellise tingliku koguväärtuse keskmisena, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:
- a) see on artikli 36 lõike 1 punktis a osutatud vastaspoolte puhul kajastatud 2016. aasta märtsi, aprilli ja mai viimase tööpäeva seisuga;

(*) C(2016) 2398 final.

- b) see on artikli 36 lõike 1 kõigis punktides osutatud aastatel kajastatud märtsi, aprilli ja mai viimase tööpäeva seisuga;
- c) see hõlmab kõiki konsolideerimisgrupi üksuseid;
- d) see hõlmab kõiki konsolideerimisgrupi mittekeskselt kliiritavaid börsiväliseid tuletislepinguid;
- e) see hõlmab kõiki konsolideerimisgrupi grupisiseid mittekeskselt kliiritavaid börsiväliseid tuletislepinguid, kusjuures iga lepingut võetakse arvesse üks kord.

2. Lõike 1 kohaldamisel käsitatakse direktiivi 2009/65/EÜ kohaselt tegevusloa saanud eurofonde ja direktiivi 2011/61/EL kohaselt tegevusloa saanud või registreeritud alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate valitsetavaid alternatiivseid investeerimisfonde eraldiseisvate üksustena ja neid koheldakse eraldi, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) fondid on fondi maksejõuetuse või pankroti seisukohast eraldiseisvad eraldatud varakogumid;
- b) eraldatud varakogumeid ei taga, garanteeri või toeta muul viisil rahaliselt muud investeerimisfondid või nende valitsejad.

Artikkel 40

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 4. oktoober 2016

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

I LISA

Makseviivituse tõenäosuse ja krediitkvaliteedi astmete vastavus artiklite 6 ja 7 kohaldamisel

Sisereiting, mille puhul makseviivituse tõenäosus on võrdne tabelis 1 esitatud väärtusega või sellest väiksem, vastab asjaomasele krediitkvaliteedi astmele.

Tabel 1

Krediitkvaliteedi aste	Makseviivituse tõenäosus, mis on määratletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 punktis 54 ja mis on väiksem või võrdne:
1	0,10 %
2	0,25 %
3	1 %
4	7,5 %

II LISA

Tagatise väärtuse korrigeerimise metoodika artikli 21 kohaldamisel

1. Tagatise väärtust korrigeeritakse järgmiselt:

$$C_{\text{väärtus}} = C \cdot (1 - H_C - H_{FX}),$$

kus

C = tagatise turuväärtus;

H_C = tagatise puhul sobiv väärtuskärbe, mis on arvutatud lõike 2 alusel;

H_{FX} = valuutade mittevastavuse puhul sobiv väärtuskärbe, mis on arvutatud lõike 6 alusel.

2. Vastaspooled kohaldavad tagatise turuväärtuse suhtes vähemalt tabelites 1 ja 2 esitatud väärtuskärpeid.

Tabel 1

Väärtuskärped pikaajalise krediitkvaliteedi hinnangute puhul

Krediitkvaliteedi aste, mis vastab võlaväärtpaberite krediitkvaliteedi hinnangule	Järelejäänud tähtaeg	Väärtuskärped artikli 4 lõike 1 punktides c–e ja h–k kirjeldatud üksuste emiteeritud võlaväärtpaberite puhul (%)	Väärtuskärped artikli 4 lõike 1 punktides f, g, l–n kirjeldatud üksuste emiteeritud võlaväärtpaberite puhul (%)	Artikli 4 lõike 1 punkti o kohastele kriteeriumidele vastavad väärtuskärped väärt-paberistamise positsioonide puhul (%)
1	≤ 1 aasta	0,5	1	2
	> 1 ≤ 5 aastat	2	4	8
	> 5 aastat	4	8	16
2–3	≤ 1 aasta	1	2	4
	> 1 ≤ 5 aastat	3	6	12
	> 5 aastat	6	12	24
4 või madalam	≤ 1 aasta	15	—	—
	> 1 ≤ 5 aastat	15	—	—
	> 5 aastat	15	—	—

Tabel 2

Väärtuskärped lühiajalise krediitkvaliteedi hinnangute puhul

Krediitkvaliteedi aste, mis vastab lühiajalise võlaväärtpaberite krediitkvaliteedi hinnangule	Väärtuskärped artikli 4 lõike 1 punktides c ja j kirjeldatud üksuste emiteeritud võlaväärtpaberite puhul (%)	Väärtuskärped artikli 4 lõike 1 punkti m kirjeldatud üksuste emiteeritud võlaväärtpaberite puhul (%)	Artikli 4 lõike 1 punkti o kohastele kriteeriumidele vastavad väärtuskärped väärt-paberistamise positsioonide puhul (%)
1	0,5	1	2
2–3 või madalam	1	2	4

1. Põhiindeksisse kaasatud aktsiate, põhiindeksisse kaasatud aktsiateks vahetatavate võlakirjade ja kulla väärtuskärbe on 15 %.
 2. Aktsepteeritavate eurofondide osakute puhul on väärtuskärbe selliste väärtuskärbete kaalutud keskmine, mida kohaldataks nende varade suhtes, kuhu fond on investeerinud.
 3. Rahalise variatsioonitagatise suhtes kohaldatakse väärtuskärbet 0 %.
 4. Variatsioonitagatise vahetamise eesmärgil kohaldatakse 8 % väärtuskärbet kõigi selliste mitterahaliste tagatiste suhtes, mis anti muus valuutas kui valuutad, milles lepiti kokku asjaomases tuletislepingus, reguleerivas tasavarvestuse raamlepingus või krediiditoetuse lisas.
 5. Alustamise tagatise vahetamise eesmärgil kohaldatakse 8 % väärtuskärbet kõigi rahaliste ja mitterahaliste tagatiste suhtes, mis anti muus valuutas kui valuuta, milles tuleb teha maksed ennetähtaegse lõpetamise või makseviivituse korral kooskõlas asjaomase tuletislepingu, tagatise vahetamise lepingu või krediiditoetuse lisaga (lõpetamise korral kasutatav valuuta). Iga vastaspool võib valida erineva lõpetamise korral kasutatava valuuta. Kui lõpetamise korral kasutatav valuuta ei ole lepingus kindlaks määratud, kohaldatakse väärtuskärbet kõigi tagatiseks antud varade turuväärtuse suhtes.
-

III LISA

Artikli 22 kohaldamisel tagatise turuväärtuse suhtes kohaldatavate väärtuskärbete volatiilsuse sisehinnangud

1. Tagatise korrigeeritud väärtuse arvutus vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- a) vastaspooled kasutavad arvutamisel 99 protsentiiliga ühesuunalist usaldusvahemikku;
- b) vastaspooled kasutavad arvutamisel vähemalt kümne tööpäeva pikkust realiseerimisperioodi;
- c) vastaspooled arvutavad väärtuskärped selliselt, et korrigeerivad igapäevaste ümberhindluste korral kohaldatavad väärtuskärpeid ülespoole, kasutades järgmist aja ruutjuure valemit:

$$H = H_M \cdot \sqrt{\frac{N_R + (T_M - 1)}{T_M}}$$

kus:

H = kohaldatav väärtuskärbe;

H_M = väärtuskärbe igapäevase ümberhindluse korral;

N_R = tegelik tööpäevade arv ümberhindluste vahel;

T_M = realiseerimisperiood asjaomase tehinguliigi puhul;

- d) vastaspooled võtavad arvesse kehvema kvaliteediga varade väiksemat likviidsust. Kui tagatise likviidsus on kaheldav, kasutavad nad pikemat realiseerimisperioodi. Nad teevad kindlaks ka juhud, kus võimalikku volatiilsust võidakse ajaloolistes andmetes alahinnata. Selliseid juhtumeid käsitletakse stressistsenaariumi abil;
- e) ajalooline vaatlusperiood, mida asutused kasutavad väärtuskärbete arvutamiseks, on vähemalt üks aasta. Kui vastaspooled kasutavad ajaloolise vaatlusperioodi jaoks kaalutud andmeid või muid meetodeid, peab tegelik vaatlusperiood olema vähemalt üks aasta.
- f) tagatise turuväärtust korrigeeritakse järgmiselt:

$$C_{\text{väärtus}} = C \cdot (1 - H),$$

kus

C = tagatise turuväärtus;

H = punkti c kohaselt arvutatud väärtuskärbe.

2. Rahalise variatsioonitagatise suhtes võidakse kohaldada väärtuskärbet 0 %.

3. Selliste võlaväärtpaberite puhul, millel on krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang, võivad vastaspooled kasutada iga väärtpaberite kategooria puhul volatiilsuse sisehinnanguid.

4. Lõike 3 kohaldamisel asjakohaste väärtpaberite kategooriate kindlaksmääramisel võtavad vastaspooled arvesse väärtpaberi emitendi liiki, väärtpaberitele antud välist krediitkvaliteedi hinnangut, nende järelejäanud tähtaega ja modifitseeritud kestust. Volatiilsuse hinnangud kajastavad kategooriasse kuuluvaid väärtpabereid.

5. Lõike 1 punkti c kohaldamisest tingitud väärtuskärbete arvutamine peab vastama kõigile järgmistele tingimustele:
- a) vastaspool kasutab volatiilsuse hinnanguid igapäevases riskijuhtimisprotsessis, sealhulgas seoses riskipositsioonide piirmääradega;
 - b) kui vastaspool kasutab igapäevases riskijuhtimisprotsessis realiseerimisperioodi, mis on lõike 1 punktis asjaomase börsivälise tuletislepingu puhul osutatust pikem, suurendab ta väärtuskärpeid, kasutades nimetatud lõike punktis c osutatud aja ruutjuure valemit.
-

IV LISA

Alustamise tagatise arvutamise standardmeetod artiklite 9 ja 11 kohaldamisel

1. Tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate börsiväliste tuletislepingute tinglikud väärtused või alusvara väärtused (nagu on asjakohane) korrutatakse tabelis 1 näidatud protsendimääradega.

Tabel 1

Kategooria	Lisategur
Krediit: järelejäänud tähtaeg 0–2 aastat	2 %
Krediit: järelejäänud tähtaeg 2–5 aastat	5 %
Krediit: järelejäänud tähtaeg üle 5 aasta	10 %
Kaup	15 %
Aktsia	15 %
Välisvaluuta	6 %
Intressimäär ja inflatsioon: järelejäänud tähtaeg 0–2 aastat	1 %
Intressimäär ja inflatsioon: järelejäänud tähtaeg 2–5 aastat	2 %
Intressimäär ja inflatsioon: järelejäänud tähtaeg üle 5 aasta	4 %
Muu	15 %

2. Tasaarvestatavate tehingute kogumi puhul võrdub alustamise tagatis brutoarvestuses kõigi tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate börsiväliste tuletislepingute puhul lõikes 1 osutatud toodete summaga.
3. Rohkem kui ühte kategooriasse kuuluvate lepingute suhtes kohaldatakse järgmist käsitlust:
- kui börsivälise tuletislepingu asjaomane riskitegur on võimalik selgelt kindlaks teha, määratakse leping sellele riskitegurile vastavasse kategooriasse;
 - kui punktis a osutatud tingimus ei ole täidetud, määratakse lepingud kategooriasse, millel on asjaomaste kategooriate hulgas suurim lisategur;
 - tasaarvestatavate tehingute kogumi puhul arvutatakse alustamise tagatise nõuded järgmise valemi kohaselt:

$$\text{alustamise tagatis netoarvestuses} = 0,4 * \text{alustamise tagatis brutoarvestuses} + 0,6 * \text{neto-bruto suhtarv} * \text{alustamise tagatis brutoarvestuses},$$
kus:
 - alustamise tagatis netoarvestuses on alustamise tagatise nõuete vähendatud väärtus kõigi tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate asjaomase vastaspoolega sõlmitud börsiväliste tuletislepingute puhul;
 - neto-bruto suhtarv on asjaomase vastaspoolega sõlmitud tasaarvestatavate tehingute kogumi netoasenduskulu (lugeja) ja kõnealuse tasaarvestatavate tehingute kogumi brutoasenduskulu (nimetaja) jagatis;

- d) punkti c kohaldamisel on tasaarvestatavate tehingute kogumi netoasenduskulu null või kõigi tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate börsiväliste tuletislepingute jooksvate turuväärtuste summa, olenevalt sellest, kumb on suurem;
 - e) punkti c kohaldamisel on tasaarvestatavate tehingute kogumi brutoasenduskulu kõigi tasaarvestatavate tehingute kogumisse kuuluvate börsiväliste tuletislepingute jooksvate turuväärtuste summa, mis on arvutatud kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõikega 2 ja delegeeritud määruse (EL) nr 149/2013 artiklitega 16 ja 17; tasaarvestatavate tehingute kogumis on positiivsed väärtused;
 - f) lõikes 1 osutatud tingliku väärtuse võib arvutada, tasaarvestades selliste lepingute tinglikud väärtused, mis on vastassuunalised ja mille kõik muud sätted peale tinglike väärtuste on identsed.
-